

§ 186 Region Västerbottens delårsrapport per augusti 2023
RS 1606-2023**Sammanfattning**

Delårsrapport per augusti 2023 är regionstyrelsens andra uppföljningsrapport för året till regionfullmäktige.

Det förändrade omvärldsläget har haft stor ekonomisk påverkan på flera verksamheter i Region Västerbotten. Utmaningar i materialförsörjning i kombination med fortsatt hög inflation och ökade räntekostnader har lett till högre priser och ökade kostnader.

Hälso- och sjukvården är i pandemins efterverkningar där efterfrågan på vård ökar, men svårighet att bemanna verksamheten medför begränsning av vårdplatser, minskade vårdintäkter och ökade kostnader. Kollektivtrafikverksamheten har stabiliserats något men osäkerhet finns om fortsatt utveckling.

Årsprognosen för fullmäktiges mål visar att sex mål kommer att uppfyllas, fyra delvis uppfyllas och två mål inte att uppfyllas.
Region Västerbottens resultat efter åtta månader är minus 89 miljoner kronor.

Årsprognosen efter åtta månader visar ett budgetunderskott på 163 miljoner kronor, inklusive skatter, generella statsbidrag och finansiella poster. Men för verksamhetens nettokostnader är prognosen ett budgetunderskott på 739 miljoner kronor. Hälso- och sjukvårdsnämnden och Regionala utvecklingsnämnden gör bedömningen att de inte kommer att hålla sin budget 2023. Regionstyrelsen visar på en positiv årsprognos jämfört med delårsrapport per april. Bedömning av regionens balanskravsresultat för helåret beräknas bli negativt, minus 876 miljoner kronor.

Behov att vidta åtgärder:

I samband med delårsrapport per april valde hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden och regionstyrelsen att var för sig uppmärksamma fullmäktige om att nämnden inte klarar uppdraget inom givna ramar. De informerade om vidtagna åtgärder för att bromsa den ekonomiska utvecklingen. Att vissa effekter bör kunna ses under året men att effekter även väntas på längre sikt.

Åtta månader har passerat och regionstyrelsen noterar utifrån verksamheternas resultat och idag kända förutsättningar att årsprognosen pekar mot ett budgetunderskott för hälso- och sjukvårdsnämnden (minus 700 miljoner kronor) och regionala utvecklingsnämnden (minus 41 miljoner kronor).

Regionstyrelsen har vi ett extrainsatt sammanträde den 16 november, § 240, beslutat om att göra ett tillägg i delårsrapporten med anledning av den misstanke som uppdagats om att det kan ha förekommit ekonomiska oegentligheter inom regionens kapitalförvaltning (pensionsmedlen).

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att

Godkänner delårsrapport per april 2023.

Fullmäktige konstaterar att Regionala utvecklingsnämnden och Hälso- och sjukvårdsnämnden prognostiserar ett underskott mot budget. Med anledning av det uppdrar Regionfullmäktige till berörda nämnder att fortsätta arbeta med kostnadsreducerande åtgärder för att under 2024 minska underskottet och framåt nå en budget i balans.

Regionstyrelsen uppdras att kontinuerligt följa nämndernas ekonomiska utveckling. Uppföljning sker i årsredovisning 2023 och i den fördjupade månadsrapporten som delges regionfullmäktige i juni 2024.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Peter Olofsson (S), Nicklas Sandström (M) och Gunnar Viklund (S).

Ordförande påtalar att en redaktionell ändring görs gällande beslutssatsen, där det ska stå "augusti" istället för "april".

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Nicklas Sandström (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut med följande tilläggsuppdrag;

- Att Godkänna upprättat förslag till delårsrapport per augusti 2023.
- Att Regionstyrelsen får i uppdrag att skyndsamt och i samverkan med verksamheten ta fram en budgetprocess som avspeglar verksamheternas uppdrag, budget, behov, horisontella samt vertikala prioriteringar som harmoniserar med beprövad erfarenhet och vårdprogram. Den nya budgetprocessen ska dessutom vara garanterat opartisk utifrån förvaltningslagens principer om saklighet och opartiskhet och därmed att den hålls åtskild från den politiska beredningen.
- Att Regionstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att budgetunderlag som styrelser och nämnder lämnar in till styrelsen håller en tillräcklig kvalitet. Det bör bland annat finnas dokumenterade riskanalyser som visar att förslag på budgetar och åtgärder är möjliga att genomföra.
- Att Regionstyrelsen får i uppdrag säkerställa att verksamheterna blir delaktiga i beredningen av budgetar och arbetet med att föreslå prioriteringar. Att Fullmäktige förtydligar att målsättningen med kostnadsreduktionen av administrativa tjänster inom regionen är minst 100 anställda.
- Att det sker ett omtag med arbetet med hur regionen ska nå en ekonomi i balans genom att fokus riktas på analys och åtgärd per förvaltning i vilka kostnadsposter som har stora budgetavvikelser.
- Att Regiondirektören får i uppdrag att i samverkan med övriga förvaltningsdirektörer arbeta fram, utöver de av tidigare fullmäktigeuppdragen, ytterligare nödvändiga kostnadsreducerande åtgärder för återrapportering till Regionstyrelsen.
- Att Regiondirektören får i uppdrag att i samverkan med övriga förvaltningsdirektörer arbeta fram processtöd så att verksamheten kan genomföra horisontella prioriteringar.
- Att Regiondirektören får i uppdrag att särskilt följa och återrapportera förändringen av reglerna kring dygnsvila.

Beslutsgång

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-11-21

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta enligt regionstyrelsens förslag till beslut, vilket fullmäktige bifaller.

Därefter frågar ordförande om fullmäktige bifaller eller avslår Nicklas Sandströms (M) tilläggsuppdrag och finner att fullmäktige beslutar att avslå desamma.

Beslut

Godkänner delårsrapport per augusti 2023.

Fullmäktige konstaterar att Regionala utvecklingsnämnden och Hälso- och sjukvårdsnämnden prognostiserar ett underskott mot budget. Med anledning av det uppdrar Regionfullmäktige till berörda nämnder att fortsätta arbeta med kostnadsreducerande åtgärder för att under 2024 minska underskottet och framåt nå en budget i balans.

Regionstyrelsen uppdras att kontinuerligt följa nämndernas ekonomiska utveckling. Uppföljning sker i årsredovisning 2023 och i den fördjupade månadsrapporten som delges regionfullmäktige i juni 2024.

Reservation

Närvarande ledamöter i Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutsunderlag

- §240 RS Tilläggsbeslut till delårsrapport per augusti 2023
- §211 RS Region Västerbottens delårsrapport per augusti 2023
- Delårsrapport per augusti 2023 rev av RS 20231116
- Grundläggande granskning 1-2023, Granskning av redovisat resultat i delårsrapporten per augusti 2023
- Tilläggsbeslut till Region Västerbottens delårsrapport per augusti 2023
- Yrkande M C L KD - Delårsrapport 2 koncern ver 231010
- Delårsrapport per augusti 2023 regionala utvecklingsnämnden, beslutad 2023-09-28, § 197
- § 197 Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti 2023
- Delårsrapport augusti 2023 inklusive bilagor, Hälso- och sjukvårdsnämnden.
- Folkhögskolestyrelsen, Delårsrapport per augusti 2023 inkl. bilaga Uppföljning handlingsplaner 22/23
- Patientnämnden - Delårsrapport per augusti 2023, tertial 2
- Fullmäktigeberedningen för samverkan och regional utveckling - delårsrapport per augusti 2023
- Delårsrapport augusti 2023, Gemensam måltidsnämnd

Delårsrapport per augusti 2023

Region Västerbotten

RS 1606-2023

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	3
2	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
2.1	Händelser av väsentlig betydelse.....	3
2.2	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	4
2.3	Balanskravsresultat	19
2.4	Väsentliga personalförhållanden	19
2.5	Förväntad utveckling.....	21
3	Finansiellt bokslut	22
3.1	Redovisningsprinciper	32
4	Driftredovisning	33
4.1	Ekonomiskt resultat	33
4.2	Ekonomisk analys	35
4.3	Prognos för verksamhetens nettokostnader	37
5	Investeringsredovisning	38
6	Bilagor	40
6.1	Bilaga Budgetomfördelningar	40

1 INLEDNING

Som en del i regionens styrning följer regionstyrelsen upp regionplanen och lämnar årligen en årsredovisning och två delårsrapporter till fullmäktige. Delårsrapport per augusti är den andra uppföljningen för året och avser perioden januari - augusti. För den här perioden beskriver uppföljningen i huvudsak måluppfyllelse, väsentliga personalförhållanden och ekonomisk ställning med finansiell analys och årsprognos.

2 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

2.1 Händelser av väsentlig betydelse

Det förändrade omvärldsläget har haft stor ekonomisk påverkan på flera verksamheter i Region Västerbotten. Utmaningar i materialförsörjning i kombination med fortsatt hög inflation och ökade räntekostnader har lett till högre priser på bland annat förbrukningsmateriel, transporter, energi, livsmedel, och byggkostnader. Pensionskostnaderna, som påverkas av den höga inflationen, har ökat kraftigt under 2023 och prognosticeras öka ytterligare till 2024.

Framtidens vårdinformationsstöd för en sammanhållen digital vårdmiljö

Programmet Framtidens vårdinformationsstöd har fortsatt fokus på att säkerställa leveranser, effektiva arbetssätt och kostnadseffektiv bemanning. För 2023 innebär den ökade framdriften en stor negativ avvikelse mot budget.

Hälsa- och sjukvården är i pandemins svåra efterverkningar

Detta är en bild som delas nationellt och i stora delar av världen. Efterfrågan på vård ökar, vilket ger långa vårdköer och försämrad tillgänglighet. Korttidsfrånvaron bland personalen har minskat men annan frånvaro och vakanser gör ändå att bristen på personal har varit påtaglig. Det har inneburit kostsamma lösningar såsom övertid, sommaravtal, lönetillägg och beroende av hyrpersonal. Svårighet att bemanna verksamheten har medfört begränsning av vårdplatser, minskade vårdintäkter och ökade kostnader för utomlänsvård.

Den snabba medicinska utvecklingen i vården fortsätter

Utvecklingen går mot alltmer avancerad medicinteknisk utrustning, nya effektiva metoder och nya läkemedel. Detta innebär en stor patientnytta men också en hög kostnadsutveckling. Några positiva exempel;

- Operationsrobotverksamhet utförs i större utsträckning men den leder till ökade kostnader för medicinskt material men också till kortare vårdtider.
- Införande av CART-behandling fortgår enligt plan och är en ny typ av immunoterapi som revolutionerar cancervården.
- Nationell högspecialiserad vård avseende ryggmärgsskada och svåra kroniska lungsjukdomar har startat under april respektive juli.

Samverkan om utbildning och kompetensförsörjning

Arbete med implementering av Agenda för kompetensförsörjning i Västerbottens län har påbörjats. Agendan fungerar som ett stöd för såväl det interna arbetet i Region Västerbotten som arbete med andra aktörer inom området.

Region Västerbotten samordnar arbetet med den nya och stora reformen kring Planering och dimensionering av gymnasial utbildning och vuxenutbildning. Regionen är kunskapsstöd och myndighetskontakt åt länets kommuner i arbetet.

Kollektivtrafik för ett hållbart län

Prognosen efter augusti ser något bättre ut vad gäller Region Västerbottens kostnader för kollektivtrafiken. De index som påverkar kollektivtrafikens kostnader har stabiliserats något sedan i våras. Ser en positiv utveckling av resandet men fortsatt finns osäkerhet kring reseutvecklingen för resterande månader.

Med utgångspunkt i det regionala trafikförsörjningsprogrammet har ett intensivt arbete genomförts för att öka kollektivtrafikens andelar av det motoriserade resandet och minska miljöbelastningen i länet. Under hösten kommer ett förslag till planeringsförutsättningar för kollektivtrafiktrafiken, perioden 2025–2027 att lyftas till regionfullmäktige.

2.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska en region ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta för att i ett mer långsiktigt perspektiv ha goda förutsättningar för att klara ekonomi och den kommunala verksamheten.

Region Västerbotten har utifrån sin egna situation och förutsättningar för ekonomi och verksamhet definierat vad som är god ekonomisk hushållning. Det är regionfullmäktige som beslutar om riktlinjer och vilka av målen som är av betydelse. Måluppfyllelse för både verksamhetsmål och finansiella mål beaktas när regionen bedömer hur kravet om god ekonomisk hushållning nås.

Uppföljning av fullmäktiges mål

I regionplanen har fullmäktige riktat mål till nämnderna som de i sin tur omsatt till delmål och indikatorer. Delårsrapporten är en uppföljning av resultat efter augusti månad och en prognos för måluppfyllelse vid året slut.

Måluppfyllelsen är en helhetsbedömning av målen baserad på nämndernas egna bedömningar.

Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. I delårsrapport per augusti finns det indikatorer om inte följts upp varför bedömningar då utgår från de aktiviteter och insatser som rapporterats.

Bedömning av mål

Status	Färg
Målet uppfylls helt	
Målet uppfylls delvis	
Målet uppfylls inte	

Bedömning av indikator

Status	Kriterie	Färg
Målvärdet uppfylls helt	100 procent av målvärde eller högre	
Målvärdet uppfylls delvis	80 -99 procent av målvärde	
Målvärdet uppfylls inte	Under 80 procent av målvärde	

Sammanfattning

Regionmål	
Mål 1. Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa	 Mål kommer inte uppfyllas
Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 5. Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 6. Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi	 Mål kommer inte uppfyllas
Mål 9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 12. Västerbotten har ett klimat för ökad tillväxt av jobb och företag	 Mål kommer helt uppfyllas

Uppföljning av regionmål

Hållbart samhälle

Mål 1. Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa

Kommentar

Målet jämlik hälsa bedöms svårt att uppfyllas.

- Nämnderna har tillsammans antagit sju delmål mot mål 1. I nuläget är bedömningen att två uppfylls, två uppfylls delvis och två som inte uppfylls. Ett delmål saknar bedömning.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av tio indikatorer bedöms fyra röda och en grön. Fem indikatorer saknar bedömning.

Det är fortsatt få basenheter som ställer frågor om våld och dokumenterar enligt regionens rutiner. Minskningen syns både i primärvården och i sjukhusvården.

Målet att skapa förbättrade förutsättningar för att kunna öka erbjudandet om Västerbottens hälsoundersökningar (VHU) till 40, 50 och 60-åringar kommer inte att uppfyllas. En betydande andel VHU har genomförts i efterhand och inte det år som personen fyllt jämmt 40, 50 eller 60 år, och kan vara en del av förklaringen.

Hälso- och sjukvården har inte någon möjlighet att genomföra jämlikhetsanalyser av vårddata under 2023 varför uppdraget att regionstyrelsens förvaltning skulle stödja verksamheterna inte längre är aktuellt.

Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet

Kommentar

Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit sex delmål mot mål 2. I nuläget är bedömningen att fyra uppfylls och en som delvis uppfylls. Ett delmål saknar bedömning.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av nio indikatorer bedöms tre gröna, två gula och två röda.

Flera utbildningsinsatser och initiativ har redan genomförts och fler kommer att genomföras under året. RSLG har beslutat om en framtagen plan för att till strukturera arbetsätt för att arbeta utifrån ett barnrättsperspektiv inom regionstyrelsens verksamheter.

Det pågår aktiviteter inom alla sjukvårdsområden för att stärka barns delaktighet i sin egen vård utifrån sina förutsättningar.

Indikator andel bidragsformer som är anpassade utifrån ett barnrättsperspektiv är i nivå med satt mål för året som helhet.

Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv

Kommentar

Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit sju delmål mot mål 3. I nuläget är bedömningen att tre uppfylls och tre som delvis uppfylls. Ett delmål saknar bedömning.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av 18 indikatorer bedöms åtta gröna, två som gula och tre som röda. Fem indikatorer saknar bedömning.

Pandemin har klingat av och det finns en tendens att nyttjandet av digitala vårdmöten och andra invånartjänster minskar.

Många invånare har dock upptäckt de tillgängliga tjänsterna på 1177.se och fortsätter att logga in för att få kontakt med hälso och sjukvården.

Under hösten har verksamheterna inom Regionstyrelsens förvaltning fortsatt arbetet med stödja regionens förflyttning av den egna verksamhetens förmåga till civil beredskap.

I dagsläget har både små och stora kommuner i Västerbotten utmaningar kopplat till att finansiera en fullt ut jämlik tillgång till kulturupplevelser och eget skapande i hela länet.

Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion

Kommentar

Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit tio delmål mot mål 4. I nuläget är bedömningen att sju uppfylls, en som delvis uppfylls och en som inte uppfylls. Ett delmål saknar bedömning.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av 18 indikatorer bedöms sex gröna och en som röd. 11 indikatorer saknar bedömning.

Regionen minskar energianvändning och klimatpåverkan i den takt som är förväntad. Miljökrav har ställts i samtliga prioriterade upphandlingar som genomförts under perioden.

För att öka andelen källsorterat avfall pågår arbete med att ta fram bättre informationsmaterial och översyn av miljöutbildning, och där är den sammantagna bedömningen att målet inte kommer att uppnås.

Arbetet för att öka kollektivtrafikens andelar av det motoriserade resandet och för att minska kollektivtrafikens miljöbelastning i Västerbotten pågår enligt plan.

God och jämlik hälso- och sjukvård

Mål 5. Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet

Kommentar

Bedömningen är att målet delvis kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit sex delmål mot mål 5. I nuläget är bedömningen att tre uppfylls, två som delvis uppfylls och en som inte uppfylls.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av 12 indikatorer bedöms två gröna, tre gult och tre röda. Fyra indikatorer saknar bedömning.

Samordning med kommunens hälso- och sjukvård har förbättrats, dock behöver rutiner för dokumentation och innehåll för patientkontakt fortsatt utveckling.

Målet gällande en god samordnad individuell planering (SIP) kommer inte att uppnås.

Målet att förändra arbetssätt genom utveckling av gemensamma styrnings- och ledningssystem mellan regioner och kommuner pågår enligt plan.

Mål 6. Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet

Kommentar

Bedömningen är att målet delvis kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit sex delmål mot mål 6. I nuläget är bedömningen att två uppfylls och fyra som delvis uppfylls.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av sex indikatorer bedöms en grön och en röd. Fyra indikatorer saknar bedömning.

För Sveriges regioner pågår samordnad upphandling av hyrpersonal inom hälso- och sjukvård. Region Västerbotten har förlängt sitt avtal då överprövningar har fördröjt processen.

En webbutbildning för att öka kompetensen inom katastrofmedicin har inte nått ut.

Patientnämnden redovisar könsuppdelad statistik där det med hänsyn till sekretess och relevans behövs.

Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss

Kommentar

Bedömningen är att målet kommer delvis att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit åtta delmål mot mål 7. I nuläget är bedömningen att tre uppfylls och fyra som delvis uppfylls. Ett delmål saknar bedömning.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av 18 indikatorer bedöms fyra gröna, en gul och tre röda. 10 indikatorer saknar bedömning.

Utkast till ledarskapspolicy/filosofi är framtagen och hanteras nu i olika remissinstanser.

Flexibel arbetsplats pågår enligt plan, delprojekt digitalisering och service pågår.

Områdena inom HSF har på olika sätt fokuserat på att stärka ledningskraften, särskilt med inriktning på att skapa ett hållbart ledarskap. Arbetet kommer att fortsätta för att skapa de rätta förutsättningarna för första linjens chefer att kunna vara starka lokala ledare.

Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi

Kommentar

Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit elva delmål mot mål 8. I nuläget är bedömningen att fyra uppfylls, ett som delvis uppfylls och fem som inte uppfylls. Ett delmål saknar bedömning.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av 15 indikatorer bedöms sex gröna, en gul och fyra röda. Fyra indikatorer saknar bedömning.

Hälso- och sjukvården har stora utmaningar i att nå ekonomi i balans utan att göra utbudsbegränsningar. Rådande bemanningsproblem och vårdplatsläge påverkar ekonomin negativt. Andelen basenheter med en ekonomi i balans med budget är per augusti månad 15 procent, att jämföra med ingångsvärdet på 34 procent. Via verksamhetsdialoger följer hälso och sjukvården regelbundet upp åtgärder, progress och uppfyllelse samt behov om nya åtgärder.

Resekostnader har ökat inom regionstyrelsen, hälso- och sjukvården samt inom regionala utvecklingsnämnden. Även fast digitala alternativ prioriteras för möten och utbildningar. Tjänsteresor som är en del av sjukvårdens uppdrag ingår, vilket försvårar bedömningen. Åtgärder som vidtas är iakttagande av restriktivitet vad gäller resor.

Låga energikostnader till största del relaterat till proaktivt arbete med elavtal/elhandel.

Regionala utvecklingsnämnden bedömer att de inte kommer att ha en budget i balans vid årets slut. Det förklaras av att det är kollektivtrafikverksamheten som har underskott mot budget. Översyn av uppdrag genomförs inom ramen för de fullmäktigeuppdrag som är riktade till nämnden. Hur stor effekt dessa kan ha på utfallet per december 2023 är i dagsläget oklart.

Patientnämnden bedömer att de kommer att uppvisa ett balanserat resultat.

Jämlik och attraktiv region

Mål 9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner

Kommentar

Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit fem delmål mot mål 9. I nuläget är bedömningen att tre uppfylls och en som delvis uppfylls. Ett delmål saknar bedömning.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av 7 indikatorer bedöms tre gröna och en gul.

Gällande Färdplanen Nära Vård 2030 i Västerbotten är uppföljningen av samverkansstrukturen genomförd och rapporteras i Länsamverkansgruppen 20230915 och beslut fattas om hur förbättringsförslagen ska omhändertas.

Flera olika aktiviteter för att stärka samverkan med privata aktörer pågår, men det saknas data för att målet helt ska uppnås.

Mål 10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering

Kommentar

Bedömningen är att målet delvis kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit åtta delmål mot mål 10. I nuläget är bedömningen att tre uppfylls, fyra som delvis uppfylls. Ett delmål saknar bedömning.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av 19 indikatorer bedöms fem gröna och 1 röd. 13 indikatorer saknar bedömning.

Regionen har under hösten fortsatt jobba med att säkerställa att digitaliseringsstrategin används på ett ändamålsenligt sätt.

Införandet av FVIS är försenat och bedömningen är att målet delvis kommer att uppfyllas.

Aktiviteter fortlöper enligt planerat för att skapa gynnsamma miljöer för ökad forskning. För att stärka NUS framtida roll har hälso- och sjukvården i samarbete med universitetet arbetat för att utveckla befintliga miljöer och för att skapa nya miljöer för klinisk forskning

Arbetet med att stärka den digitala delaktigheten i Västerbotten har fortsatt och Region Västerbotten har under den andra tertialen varit delaktiga i nationella nätverk och forum för omvärldsbevakning. Idén om en förstudie hur vi regionalt samlar och systematiserar arbetet med digital delaktighet kvarstår.

Mål 11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till

Kommentar

Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit sju delmål mot mål 11. I nuläget är bedömningen att sex uppfylls. Ett delmål saknar bedömning.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av 12 indikatorer

bedöms tre gröna, två gula och en röd. sex indikatorer saknar bedömning.

Regionen har anslutit sig till länsstrategin "Ett jämställt Västerbotten".
Regionen har även undertecknat en avsiktsförklaring för en jämställd industri tillsammans med 22 andra industrier och aktörer i Västerbotten och Norrbotten.

Flera initiativ pågår för att stärka Region Västerbottens varumärke.

Fortsatt dialog med Länsstrafiken kommer dock att fortgå under hösten med målsättning att det ska finnas en plan för hur framtida etableringar av ledsagning ska genomföras.

Mål 12. Västerbotten har ett klimat för ökad tillväxt av jobb och företag

Kommentar

Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas vid årets slut.

- Nämnderna har tillsammans antagit fyra delmål mot mål 12. I nuläget är bedömningen att tre uppfylls och en som delvis uppfylls.
- Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. Av 11 indikatorer bedöms sju gröna, två gula och två röda.

Inom alla delmålen pågår arbete enligt plan.

Ett antal insatser, projekt samt aktiviteter genomförs som stödjer målet om att samordna och bidra till regionala kompetensförsörjningsinsatser som stimulerar ett livslångt lärande och bidrar till att attrahera kompetens till Västerbotten.

Antal digitala branschdialoger och antal digitala dialoger med näringslivsenheterna visar vid uppföljning per augusti månad att målen för verksamhetsåret 2023 redan har uppnåtts vad gäller utfall.

Uppföljning av finansiella mål

Det övergripande målet för Region Västerbotten är att skapa en långsiktig stark ekonomi och uppnå en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Resultatmål

Regionen ska redovisa ett överskott för verksamhetens resultat under planperioden 2020–2023 som motsvarar minst 1–3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

2023 ska styrelser och nämnder redovisa ett resultat i balans, vilket innebär ett utfall som minst motsvarar budgeterat resultat.

Kommentar

Över planperioden har verksamhetsresultatet legat på över 4 procent de tre första åren. Det sista året i planperioden beräknas det sjunka till minus 3,6 procent. Snittet över åren är ett verksamhetsresultat på 2,5 procent

Prognosen för styrelser och nämnder för år 2023 är ett verksamhetsresultat på minus 376 miljoner kronor. Budgeterat verksamhetsresultat för styrelser och nämnder för år 2023 är 113 miljoner kronor.

Bedömning

Målet för år 2023 beräknas inte uppnås.

Pensionskulds mål

Marknadsvärdet av tillgångarna i förvaltningen av pensionsmedel ska senast 2040 uppgå till hela

pensionsskuldens bokförda värde (minst 100 procents konsolidering).

Region Västerbottens totala pensionsåtagande ska vid utgången av 2023 vara finansierat till minst 46 procent.

Kommentar

Prognos för året är att pensionsskuldens bokförda värde kommer uppgå till 11 600 miljoner kronor vid årets utgång. Portföljens värde beräknas vid samma tidpunkt uppgå till 5 513 miljoner kronor. Det ger en finansiering på 48 procent.

Bedömning

Målet beräknas uppnås.

Finansieringsmål

Investeringar ska över tid finansieras av egna medel. Lånefinansiering kan användas för att delfinansiera tillfälligt höga investeringsnivåer.

2023 ska graden av självfinansiering av investeringar vara minst 100 procent.

Kommentar

Kassaflödet som skapas av den löpande verksamheten beräknas bli svagt. Det beräknas inte kunna täcka upp nettoinvesteringarna år 2023 som prognosticeras till 920 miljoner kronor.

Bedömning

Målet beräknas inte uppnås.

Skuldsättningsmål

Total räntebärande låneskuld, exklusive pensionsskulden, får högst uppgå till 45 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

2023 bör den räntebärande låneskulden, exklusive pensionsskulden, högst uppgå till 25 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommentar

Per augusti månad är räntebärande låneskuld exklusive pensionsskuld 1 870 miljoner kronor. Med nuvarande investeringstakt beräknas skulden öka under resterande del av året för att slutligen landa på 2 200 miljoner kronor. Prognos för räntebärande låneskuld på 2 200 miljoner kronor ger en skuldsättningsgrad av 21 procent.

Bedömning

Målet beräknas uppnås.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska en region ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det är regionfullmäktige som beslutar om finansiella mål och mål för verksamheten av betydelse för god ekonomisk hushållning. Vid bedömning om Region Västerbotten når kravet om god ekonomisk hushållning beaktas måluppfyllelsen för både de verksamhetsmässiga och finansiella målen.

Bedömningen av verksamhetsmålen bygger på nämndernas indikatorer och egna bedömningar av sin måluppfyllelse som görs med viss osäkerhet då flera indikatorer följs upp först i årsrapporten. Av de tolv mål som fullmäktige antagit är bedömningen efter augusti att sex mål uppfylls helt, fyra mål uppfylls delvis och två mål bedöms inte uppfyllas. Försämringar syns i huvudsak inom målet om en jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet samt inom målet om långsiktigt hållbar ekonomi. Positiva resultat syns bland annat i arbetet mot att vara barnvänligaste länet, trygga invånare med inflytande och delaktighet, vara en attraktiv region att leva, verka och flytta till.

Av de finansiella målen bedöms två mål uppnås och två mål inte uppnås. Resultatmålet bedöms inte uppnås då hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden prognosticerar en negativ avvikelse mot budget. Sammantaget prognosticerar styrelser och nämnder ett underskott mot budget på 489 miljoner kronor för 2023. Målet om 100 procent självfinansiering av investeringar bedöms inte heller uppnås. Pensionsskulds målet bedöms uppnås på grund av hög avkastning i pensionsmedelsportföljen. Skuldsättningsmålet bedöms uppnås med en skuldsättningsgrad på 21 procent av skatter och generella statsbidrag jämfört med målet på 25 procent.

Den sammanvägda bedömningen är att Region Västerbotten inte kommer att uppnå en god ekonomisk hushållning år 2023. Bedömningen baseras främst på den negativa ekonomiska utvecklingen och uppföljningen av de finansiella målen. Främst är det resultatmålet, att nå en budget i balans för samtliga styrelser och nämnder, som bedöms få en stor negativ avvikelse i slutet på året. För de tolv regionmålen görs bedömningen att de delvis kommer att uppfyllas vid årets slut. Bedömningen är dock osäker utifrån en del indikatorer inte följts upp per delår augusti.

Uppföljning av fullmäktiges uppdrag

De uppdrag som fullmäktige riktar till styrelser, nämnder och beredningar syftar till att konkretisera regionens mål genom mer riktade och avgränsade insatser.

Uppdrag från fullmäktige till nämnd

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet och slutdatum
 Pågående enligt plan	Kartlägga och optimera samverkans- och mötesstrukturer för att frigöra tid och eller minska bemanning	Arbete pågår Inom hälso- och sjukvårdsförvaltning har 84,5 procent kommit igång med arbetet, för regionstyrelsens förvaltning 76,7 procent och för regionala utvecklingsförvaltningen 67 procent.	Tertial: apr, aug, dec 2023-12-31
 Pågående med avvikelse	Införa styrd inköpsprocess och standardsortiment för att minska inköpskostnaderna	Bereder beslut kring behovet av nytt inköpssystem så att ett införande kan planeras.	Månad 2023-12-31
 Pågående med avvikelse	Genomföra förstudie för att se över logistik och inköpsflödet för medicinskt förbrukningsmateriel och hjälpmedel i syfte att minska totalkostnaden.	Arbete med att ta fram en bild för den framtida målbilden med en centraliserad logistik och materialförsörjning med en ökad förmåga till robusthet har genomförts. Bilden beskriver slutmålet och delmålen längs vägen. Bilden ska användas i dialogen med både Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden och därmed skapa förutsättningar för att fatta beslut. Kommande arbete är att ta fram en detaljerad plan för förankring och beslut av den framtida målbilden inklusive delmålet kring en initial ökning av förmågan till robusthet. Samt tydliggöra kommande leveranser och rapportering av dessa.	Månad 2023-12-31

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet och slutdatum
 Pågående enligt plan	<p>Genomföra kartläggning av tjänster och funktioner som kan optimeras, arbetsuppgifter som kan effektiviseras och delar där ambitionen kan sänkas alternativt pausas.</p> <p>Riktas till alla nämnder med särskilt uppdrag till regionstyrelsen att samordna</p>	<p>Inom samtliga förvaltningar pågår genomlysning och kartläggning av arbetsuppgifter som man kan sluta göra eller nedprioritera. Beslut om anställningsstopp gäller inom samtliga förvaltningar från och med 27 april. Process för att hantera eventuella behov av dispenser framtagen.</p> <p>Inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen berör det omkring 940 tjänster plus omkring 500 chefer. Översynen tittar på huvudsakliga arbetsuppgifter och kompetenser samt naturliga avgångar.</p> <p>Inom förvaltningen Regional utveckling har kartläggningen av tjänster visat på vilka tjänster som är basfinansierade, projektfinansierade, statsfinansierade och kommunfinansierade. Det har framkommit att uppdragen och tjänsterna går in i varandra och att de därmed är svåra att definiera.</p> <p>Inom Regionstyrelsens förvaltning pågår identifiering av arbetsuppgifter och tjänster som kan nedprioriteras samt vilka konsekvenser det får.</p>	<p>Tertial: apr, aug, dec</p> <p>2023-12-31</p>
 Pågående enligt plan	<p>Genomföra en genomlysning av primärvårdsbeställningen och drift för förbättrad tillgänglighet och kostnadspåverkan</p> <p>Riktas till regionstyrelsen</p>	<p>Analys av nuläget är genomförd och utifrån föreslagna målsättningar är en åtgärdsplan framtagen.</p>	<p>Tertial: apr, aug, dec</p> <p>2023-12-31</p>

Uppdrag från fullmäktige till beredning för kompetensförsörjning

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet och slutdatum
<p> Pågående enligt plan</p>	<p>Kartlägga de projekt och aktörer som arbetar med kompetensförsörjningen i och för Västerbotten.</p> <p>Riktas till beredningen för kompetensförsörjning</p>	<p>Beredningen för kompetensförsörjning har utfört sitt uppdrag att via dialog med verksamheter, företag och sakkunniga undersökt frågan om kompetensförsörjning i länet och organisationen.</p> <p>Beredningen har inhämtat kunskap genom rapporter från sakkunniga, dialoger med organisationer och företag. Beredningen har även gjort egen research för att läsa in sig på ämnet genom rapporter från till exempel andra län. Beredningen jobbar nu med att sammanställa det underlag som inhämtats. Materialet sammanställs i en rapport och kommer att antas av beredning under hösten. Rapporten kommer sedan att behandlas av regionfullmäktige i november.</p> <p>För att uppfylla sitt uppdrag från reglementet har beredningen deltagit konferenser kopplade till ämnet, samt dialoger med sakkunniga på regionen, företag och organisationer i länet. De har även mött med bland annat Lycksele BB och kvinnokliniken, Arbetsförmedlingen (AF KOM Norr), handelskammaren Västerbotten och Skellefteå kommun.</p> <p>Likt föregående rapport beräknar beredningen och tjänstepersoner att de inte hinner avlägga några djupgående analyser för detta år. Beredningen behöver förlänga rapporteringen ett år framåt.</p> <p>Den ekonomiska rapporten för kompetensförsörjningsberedningen presenteras nedan.</p> 	<p>Tertial: apr, aug, dec</p> <p>2023-12-31</p>
<p> Pågående enligt plan</p>	<p>Titta på vilka antidiskrimineringsåtgärder som görs inom ramen för de rekryteringsinsatser som pågår i länet. Föreslå metoder och förbereda hur regionen kan bidra till en långsiktig plan i tidsperspektivet 5–20 år gällande framtida kompetensförsörjning för Västerbotten.</p> <p>Riktas till beredningen för kompetensförsörjning</p>	<p>En undersökning om hur den egna organisationen arbetar med kompetensförsörjningen är påbörjad med hjälp av sakkunniga från HR-enheten.</p> <p>De har begärt förlängning av uppdraget vilket de fått okej för. Därför finns det inget mer om det.</p>	<p>Tertial: apr, aug, dec</p> <p>2023-12-31</p>

Uppdrag från fullmäktige till beredning för samverkan och regional utveckling

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet o slutdatum
<p> Pågående enligt plan</p>	<p>Utifrån den regionala utvecklingsstrategin, beskriva kommunernas största utmaningar och möjligheter inom regional utveckling och hållbar tillväxt</p> <p>Riktas till beredningen för samverkan och regional utveckling</p>	<p>Beredningen för samverkan och regional utveckling inrättades våren 2022. I samband med detta fastställdes en uppdragsbeskrivning och beredningen fick från fullmäktige ett uppdrag som ska rapporteras tillbaka till fullmäktige november 2023.</p> <p>I Uppdragsbeskrivningen framgår att fullmäktigeberedningen för samverkan och regional utveckling ska verka för samverkan mellan Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län i frågor av gemensamt intresse inom regional utveckling, samt att beredningen har i uppdrag att omhänderta relevanta primärkommunala perspektiv inom området för regional utveckling. I regionfullmäktiges beslut 2022-04-26—27 § 39 fick beredningen det årliga uppdraget at under 2022 och 2023, utifrån den regionala utvecklingsstrategin, beskriva kommunernas största utmaningar och möjligheter inom regional utveckling och hållbar tillväxt.</p> <p>Beredningen fastställde 27 januari 2023 en verksamhetsplan för genomförandet av uppdraget i uppdragsbeskrivningen och det årliga uppdraget som tilldelats beredningen. Uppdragen har delats upp i tre mål. Arbetet med de tre målen fram till april 2023 redovisas nedan. Beredningen har 17 maj beslutat om en delårsrapportering per april. Med anledning av beredningens tillkomst mitt under rådande mandatperiod har beredningens uppdrag tyvärr fallit bort ur regionens planeringsprocess och delårsrapporten per april fallit mellan stolarna. Per augusti har felet rätats till. Mål 1 och 2 har sin utgångspunkt i uppdragsbeskrivningen och beredningen bedömer att detta arbete är långsiktigt och bör sträcka sig över en längre period. Beredningen vill därför fortsätta arbeta med dessa frågor under de kommande åren. Mål 3 grundar sig i det årliga uppdraget som regionfullmäktige fördelat och även här bedömer beredningen att arbetet med detta uppdrag med fördel kan sträcka sig över flera år. Beredningen har under tidig höst avslutat sin kunskapsinhämtning och påbörjat arbetet med att sammanställa den rapport som ska lämnas över till regionfullmäktige i november.</p> <p>1. Omhänderta relevanta primärkommunala perspektiv inom området för regional utveckling med särskilt fokus på krisberedskap och civilt försvar, infrastruktur och industrialisering. Beredningen har för områden infrastruktur och industrialisering samt kommunernas största möjligheter och utmaningar arbetat fram en enkät med frågor som skickats ut till länets kommuner den 26 april. Beredningen har fått svar från samtliga 15 kommuner. För området krisberedskap och civilt försvar har beredningen den 17 maj inhämtat en redogörelse för läget i länet via regiondirektören och utvecklingsdirektören på regionens ledningsstab.</p> <p>2. Redovisa övriga behov inom ramen för samverkan inom regional utveckling. Beredningen har under 2023 fört dialog med regionala utvecklingsnämnden, primärkommunala delegationen, delegationen för social välfärd och hälsa och delegationen för utbildning i syfte att fånga upp eventuella behov. Detta arbete är pågående över hela året.</p> <p>3. Utifrån den regionala utvecklingsstrategin, beskriva kommunernas största utmaningar och möjligheter inom regional utveckling och hållbar tillväxt. Beredningen har valt att i den enkät som gåt ut till länets kommuner efterfråga varje kommuns största utmaningar och möjligheter. Beredningen har också lyft detta vid dialogtillfällen med regionala utvecklingsnämnden och primärkommunala delegationen, delegationen för social välfärd och hälsa och delegationen för utbildning.</p> <p>Ekonomi Beredningen för samverkan och regional utveckling har fram till och med augusti månad et utfall på 1639 tkr, ett överskott mot budget på 14 tkr. Beredningen har för år 2023 en budget på totalt 2480 tkr.</p>	<p>Tertial: apr, aug, dec</p> <p>2023-12-31</p>

Uppdrag från fullmäktige till demokratiberedning

Status	Uppdrag	Kommentar	Periodicitet och slutdatum
 Pågående enligt plan	Analysera skillnader i röstdeltagande och utveckling av valdeltagande i Västerbotten. Kartlägga om det finns skillnader i Västerbotten beroende på bostadsort i synen på demokratin och fattade beslut. Kartlägga hur regionen och kommunerna arbetar med att nå ut till underrepresenterade grupper för att stärka demokratin. Riktas till demokratiberedningen	<p><u>Delårsrapport per augusti 2023</u></p> <p>Demokratiberedningen har ett uppdrag under 2023 som kan delas in i tre deluppdrag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysera skillnader och utveckling av valdeltagande i Västerbotten • Kartlägga om det finns skillnader i Västerbotten beroende på bostadsort i synen på demokratin och fattade beslut • Kartlägga hur regionen och kommunerna arbetar med att nå ut till underrepresenterade grupper för att stärka demokratin <p>Demokratiberedningen har jobbat med alla tre deluppdrag. För att kunna analysera skillnader och utveckling av valdeltagande har beredningen fått information av och fört dialog med SCB. Vidare har slagningar gjorts i SCB:s statistikdatabas och informationen håller nu på att analyseras.</p> <p>För deluppdrag två har beredningen fört medborgardialoger och använt sig av en digital medborgarenkät som varit öppen i drygt 2 månader. Informationsinsamlingen är klar och håller just nu på att sammanställas.</p> <p>Beredningen har fört dialoger med kommusekreterare, nationell minoritetssamordnare och Kommunikationsstaben på Region Västerbotten för att få kunskap hur kommuner och regionen arbetar med olika insatser för att nå underrepresenterade grupper. Detta deluppdrag är så pass stort så beredningen inte kommer att hinna få så stor samlad kunskap som den skulle önska. Beredningens förslag är att få arbeta vidare med uppdraget kommande år.</p> <p>Ekonomi: Demokratiberedningen har efter augusti månad ett utfall på 20 000 kronor plus gentemot budgeterade medel.</p>	Tertial: apr, aug, dec 2023-12-31

Resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetens intäkter och kostnader

Region Västerbottens resultat efter andra tertiet är minus 89 miljoner kronor att jämföra med samma period i fjol då resultatet var minus 176 miljoner kronor. Det är verksamhetens resultat som har försämrats med 631 miljoner kronor och finansnettot som har förbättrats med 718 miljoner kronor. Till största del förklaras förbättringen av att finansnettot på regionens pensionsmedelsportfölj haft en betydligt bättre avkastningen än motsvarande period föregående år.

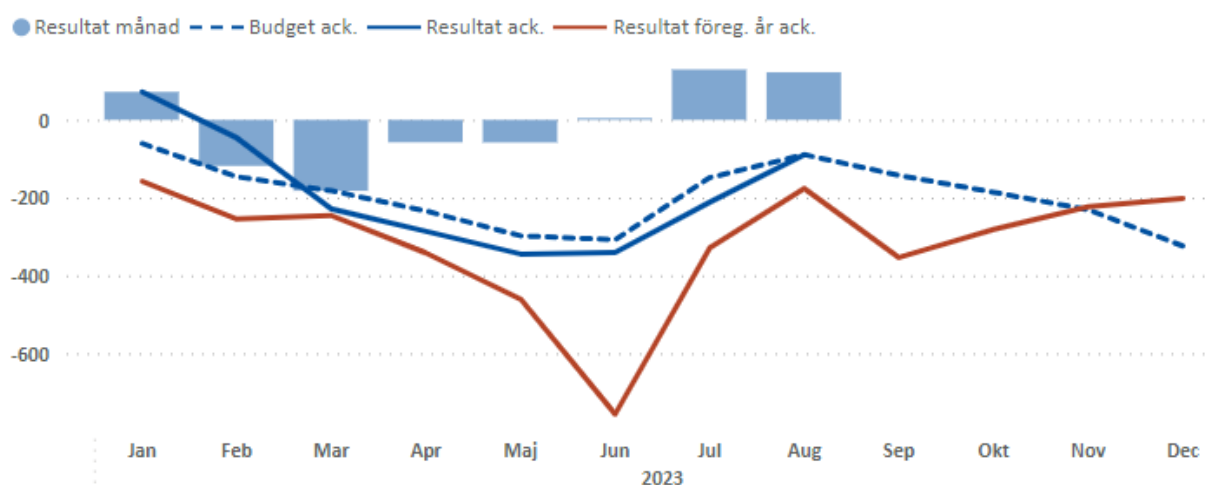
Med verksamhetens resultat menas verksamhetens intäkter och kostnader samt skatteintäkter och generella statsbidrag. Verksamhetens resultat efter åtta månader är minus 138 miljoner kronor. Det är ett betydligt sämre resultat jämfört med samma period föregående år som då var plus 493 miljoner kronor. Ökade skatteintäkter mellan perioderna täcker inte den fortsatt höga kostnadsökningstakten.

Verksamhetens nettokostnader som består av respektive styrelse och nämnds intäkter och kostnader har ökat med 15,2 procent jämfört med samma period föregående år vilket motsvarar 926 miljoner kronor.

Verksamhetens intäkter visar totalt ett lägre utfall på 85 miljoner, det motsvarar 3,7 procent. För erhållna bidrag, till stor del riktade statsbidrag, är minskningen mellan åren 192 miljoner kronor.

Kostnadssidan har ökat med 10 procent jämfört med samma period 2022 vilket motsvarar 841 miljoner kronor. Den höga kostnadsutvecklingen är till stor del inflationsdriven. Förutom en allmän ökning av priser påverkar inflationen också pensionskostnaderna.

Region Västerbotten - Resultat inkl skatteintäkter, generella statsbidrag och finansnetto (Mkr)

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Regionens skatteintäkter påverkas dels av skattesatsen som 2023 är 11,35 kronor, dels av befolkningsmängd, sysselsättningsnivå och lönenivåer. De generella statsbidragen används för att jämna ut skillnader i intäkter eller strukturella förutsättningar inom den kommunala sektorn. Inom statsbidragen regleras även utökat eller minskat ansvar mellan stat och regioner. Dessa intäkter och bidrag sätter de ekonomiska ramarna för regionens verksamhet.

Skatteintäkter för årets åtta första månader är 5 187 miljoner kronor en ökning med 248 miljoner kronor jämfört med samma period föregående år. En ökning motsvarande 5,0 procent.

De generella statsbidragen och utjämningen för perioden är 1 697 miljoner kronor. Det är 47 miljoner mer än samma period föregående år. En ökning av inkomstutjämning och kostnadsutjämning är den största förklaringen till ökningen mellan åren.

Sammanlagt ökade regionens intäkter från skatter samt generella statsbidrag och utjämning jämfört med samma period föregående år med 295 miljoner kronor, det motsvarar 4,5 procent.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansnettot är differensen mellan finansiella intäkter, som till exempel utdelning på aktier eller ränteutgifter, och finansiella kostnader, såsom räntekostnader och finansiella kostnader för pensioner.

Finansnettot för perioden januari - augusti är plus 49 miljoner kronor, att jämföra med samma period i fjol som var minus 669 miljoner kronor. Skillnaden mellan åren består framförallt av en bättre utveckling av Region Västerbottens pensionsmedelsportfölj jämfört med motsvarande period föregående år.

Budgetföljsamhet

Regionen har för 2023 lagt en negativ årsbudget på 324 miljoner kronor. Budgetavvikelse för perioden januari - augusti är inklusive finansnettot 0 miljoner kronor.

Störst positiv påverkan har finansnettot med ett överskott mot budget på 340 miljoner kronor. Skatteintäkter och generella statsbidrag bidrar också med överskott på 179 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnader påverkar budgetavvikelsen mycket negativt där utfallet är högre än budget med 519 miljoner kronor efter åtta månader. Detaljer återfinns under avsnittet Driftsredovisning - ekonomiskt resultat och ekonomisk analys.

2022 samma period var läget omvänt, regionens budgetavvikelse var då negativ med 406 miljoner kronor. Positiv budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader på 15 miljoner kronor och ett budgetunderskott vad gäller finansnetto på 576 miljoner kronor. Lagd årsbudget 2022 var ett positivt resultat på 177 miljoner kronor.

Prognos

Årsprognosen efter åtta månader är inklusive skatter, generella statsbidrag och finansiella poster ett budgetunderskott på 163 miljoner kronor.

Prognosticerat budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader är ett underskott på 739 miljoner kronor. Hälso- och sjukvårdsnämnden och Regionala utvecklingsnämnden gör bedömningen att de inte kommer att hålla sin budget 2023. Detaljer finns under avsnittet: Driftsredovisning - prognos för verksamhetens nettokostnader.

Skatter och generella statsbidrag beräknas ge ett budgetöverskott på 251 miljoner kronor 2023. För finansiella poster är årsprognosen positiv med 325 miljoner kronor där bedömningen för pensionsmedelsportföljen är att prognos är lika med utfall per augusti.

Region Västerbotten 2023 (Mkr)	Augusti					Helår 2023		
	Utfall 2208	Utfall 2308	Budget 2308	Månad Avvikelse	Ack Avvikelse	Budget 2023	Prognos Utfall Avvikelse	
Regionstyrelsen	-2 244	-2 439	-2 488	40	50	-3 780	-3 778	2
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-3 569	-4 282	-3 726	-63	-556	-5 725	-6 425	-700
Regionala utvecklingsnämnd	-276	-289	-274	-1	-16	-412	-453	-41
Folkhögskolestyrelsen	0	-4	-6	0	2	-13	-13	0
Patientnämnd	-3	-4	-4	0	0	-6	-6	0
Revision	-4	-4	-5	0	1	-9	-9	0
Verksamhetens Nettokostnader	-6 097	-7 022	-6 503	-24	-519	-9 945	-10 684	-739
Skatteintäkter	4 940	5 187	5 103	69	84	7 655	7 764	109
Statsbidrag	1 650	1 697	1 602	12	95	2 403	2 545	142
Summa Skatter och statsbidrag	6 590	6 884	6 705	81	179	10 058	10 309	251
Verksamhetens Resultat	493	-138	202	57	-340	113	-375	-488
Finansiella likvidströmmar	-121	-403	-383	4	-20	-574	-564	10
Finansiella värde regleringar	-548	452	91	3	360	137	452	315
Summa Finansnetto	-669	49	-291	6	340	-437	-112	325
TOTAL	-176	-89	-89	63	0	-324	-487	-163

Medelsförvaltning

Världens börser startade året med en rivstart men det höll inte i sig så länge. Börsen föll i mars månad och har sedan dess återhämtat sig något och har därefter konsoliderat sidledes. Nyhetsflödet har under året varit negativt kring bland annat krig och inflation och högre räntor samtidigt som bolagsrapporterna kommit in

relativt starka. Frågan många investerare ställer sig är när centralbanker världen över ska börja sänka räntan igen, eller åtminstone när dom ska sluta höja den.

Portföljen har generellt klarat sig bra och stigit hela 9,1 procent hittills i år. Detta beror främst på starka alternativa placeringar som i snitt avkastat hela 5,5 procent. Portföljens jämförelseindex har dock utvecklat sig ännu bättre, 10,5 procent, på året. Det beror främst på att alternativa delen av portföljen indexerat sig mot globala aktier som stigit hela 20,8 procent hittills i år tack vare svagare svenska kronor men också att portföljens globala aktier inte riktigt hunnit med, endast 14,1 procent. Anledningen till att portföljens globala aktieinnehav inte riktigt hänger med beror främst på att portföljen har en högre andel hållbara och etiska innehav vilka inte har gått lika bra som marknaden i övrigt.

Portföljens värde vid månadsskiftet var 5 515 miljoner kronor och aktuell aktieexponering uppgår till 68,5 procent.

2.3 Balanskravsresultat

Balanskravet är lagstadgat och innebär att verksamheten ska bedrivas så att intäkterna är högre än kostnaderna. Resultatet beräknas i en balanskravsutredning som utgår från årets resultat.

Resultatet justeras sedan med realisationsvinster och realisationsförluster, orealiserade vinster och förluster i värdepapper samt reservering och användning av resultatutjämningsreserv. Om balanskravsresultatet är negativt ska verksamheten återställa underskottet med motsvarande överskott inom tre år.

Vid delårsrapportering ska en bedömning av balanskravsresultatet för helåret göras. För regionen utgår den från helårsprognosen för årets resultat. Helårsprognosen för finansiella poster som hör till pensionsportföljen bedöms till skillnad mot övriga poster vara oförändrade från utfall per augusti. Balanskravsutredningen redovisas nedan. Region Västerbottens balanskravsresultat för året beräknas bli negativt.

Balanskravsresultat (mkr)	
Prognos årets resultat i resultaträkningen	-487
Reducering av samtliga realisationsvinster	-1
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-378
Justering för återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-10
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-876
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Balanskravsresultat	-876

2.4 Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare i regionen

Antal anställda

Med anställd avses en person som har en tillsvidareanställning eller ett vikariat med månadslön och med en sysselsättningsgrad om minst 40 procent. Antalet anställda i augusti 2023 uppgår till 10 821 personer, motsvarande siffra för augusti 2022 var 10 858, en minskning med totalt 37 personer. Bedömningen är att detta beror på ökad personalomsättning. Den gör att det blir fler vakanser och att det tar längre tid innan vakanser blir tillsatta.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsläget är fortsatt svårt i alla nämnder, men särskilt inom hälso- och sjukvården. Den beslutade Kompetensförsörjningsstrategin 2023–2030 kommer att vara till hjälp i att sätta mål och staka ut vägen framåt. Åtgärder från strategin återfinns i nämndplaner för både Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden samt i underliggande verksamhetsplaner. Följande åtgärder har bland annat prioriterats för 2023 och inom dessa pågår flertalet aktiviteter:

- Stärka chefer och deras förutsättningar att leda
- Översyn av regionens arbetstidsmodeller utifrån
- Öka attraktiviteten för att arbeta på icke-attraktiv arbetstid

Arbetsmiljö

Projektet Hållbar arbetsmiljö (HAM) fortlöper under 2023

Det är nu fyra verksamheter inom hälso- och sjukvården där stödinsatser inom HAM pågår. Arbetet kommer fortgå även under 2024. Syftet med projektet är att skapa en metod för att underlätta och ge förutsättningar för arbetsplatser i regionen att arbeta på ett proaktivt sätt för en långsiktigt hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö. Metoden har fokus på att främja en hälsosam arbetsmiljö med utgångspunkt i organisatoriska förutsättningar. Metoden kommer bidra till att tydliggöra och underlätta för arbetsplatser att arbeta mer proaktivt för en hållbar arbetsmiljö och därigenom bidra till de övergripande effekterna.

Projektet Hälsa för Hälsa

Projektet är ett samarbete mellan Region Västerbotten och Umeå universitet. I forskningsprojektet ingår att utveckla en processmodell med mätverktyg för att stödja arbetsmiljöförbättrande åtgärder inom hälso- och sjukvården. Tanken är att utvecklingsinsatsen ska vara gemensam för chefer och skyddsombud samt andra centrala aktörer.

Minskad administration

Arbetet med uppdraget från Fullmäktige att minska administration pågår inom alla förvaltningar och kommer fortsätta under 2024. Det har påverkat och kommer fortsätta påverka medarbetares arbetsmiljö inom regionen med vad uppdraget kan innebära för varje enskild individ men även för verksamheten man arbetar i. Det är viktigt att arbeta förebyggande med det som går, hitta arbetssätt, riskbedöma och sen åtgärda.

Den 1 oktober träder de skärpta reglerna kring dygnsvila och veckovila i kraft

Det innebär att medarbetare ska ha 11 timmars sammanhängande vila varje dygn och totalt 47 timmar sammanhållen vila per arbetsvecka. Dessa förändringar skapar oro och stress både bland chefer och personal. Under året har dialog förts med samtliga verksamheter kopplat till de skärpta reglerna. Alla verksamheter kommer påverkas i någon utsträckning men det är framför allt vid ambulansverksamheten och ambulanshelikoptern som de största utmaningarna finns. För läkarna träder de nya reglerna i kraft 1 februari 2024.

Nämndernas pågående åtgärder för att förbättra arbetsmiljön

Inom Hälso- och sjukvårdsnämnden har hälsofrämjande åtgärder och insatser genomförts men problem med lokaler och bristen på kompetens inom hälso- och sjukvården påverkar arbetsmiljön negativt.

Inom Folk tandvården pågår olika åtgärder för att förbättra arbetsmiljön och kvaliteten på tandvård genom att balansera resurser och uppdrag. Personalbristen leder till ökad rörlighet mellan klinikerna, vilket påverkar arbetsbelastningen och trivseln hos personalen.

Inom Regionstyrelsens förvaltning har projektet med Flexibel arbetsplats utökats med delprojekt för genomförande inom Digitalisering och Service. Avsikten är att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare där möjlighet ges att arbeta delvis på distans men också befinna sig på gemensam arbetsplats utifrån arbetsmiljö, behov och förutsättningar i verksamheten. För att minska behov av lokalytor, som sparar både miljö och kostnader, kommer delar av Digitalisering och Service (DoS) att flytta in i Regionens Hus.

Verksamheterna inom Regionala utvecklingsnämnden arbetar utifrån förvaltningens gemensamma arbetsmiljöplan och arbetar med anpassning till nya arbetssätt med flexibla arbetsplatser. Flytt till ny lokal och ett nytt arbetssätt har påverkat medarbetarnas arbetsmiljö och anpassningen är tidskrävande. Utmaningen handlar bland annat om den fysiska arbetsmiljön i form av ljud i kontorslandskap, svårighet att hitta enskilda rum och att boka möteslokaler.

När det gäller Folkhögskolestyrelsen så har renoveringen av lokalerna i Umeå slutförts och det pågår en renovering av köket i Vindelns. Den psykiska ohälsan bland unga ökar och påverkar alla medarbetare i Vindelns men framför allt internatet där händelser inträffat. En handlingsplan för ökad trygghet på internatet är under framtagande.

Inom Patientnämndens förvaltning är arbetsmiljön god. De verkar i funktionella lokaler och har väl utvecklade rutiner för arbetet. Planering och fördelning av uppgifter sker fortlöpande och delaktigheten är god. Arbetsmiljö är en stående punkt på APT.

Sjukfrånvaroutveckling

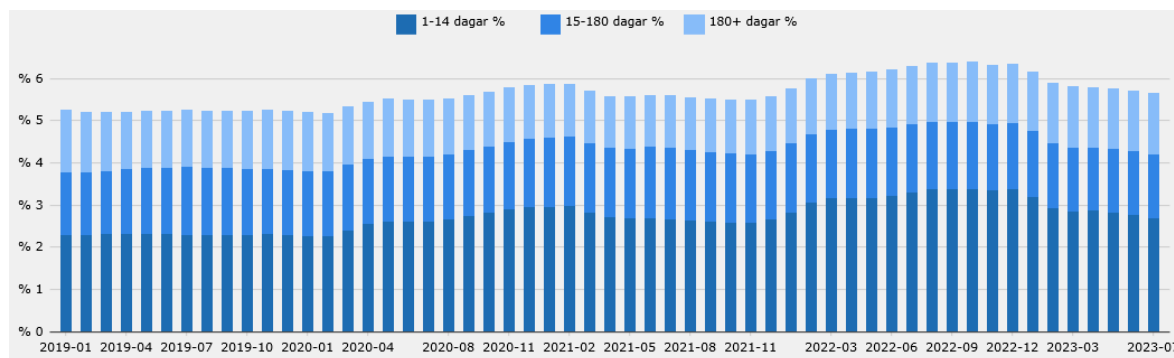
Med sjukfrånvaroutveckling menas den genomsnittliga frånvaron över 12 månader. Som helhet utvecklas sjukfrånvaron positivt i regionen och den har minskat till 5,7 procent i juli 2023. Att jämföra med 6,4 i augusti 2022. Det är framför allt korttidsfrånvaron som står för den positiva utvecklingen med en minskning om 0,7 procentenheter till 2,7 procent under samma period.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har en positiv utveckling av sjukfrånvaron. Den har minskat från 6,6 procent per augusti 2022 till 5,8 procent för juli 2023. Det är korttidsfrånvaron som minskat med 0,8 procentenheter till 2,7 procent under samma period.

Sjukfrånvaroutvecklingen inom Regionstyrelsen visar samma positiva trend. En minskning från 5,0 procent per augusti 2022 mot 4,8 procent i juli 2023. Det är korttidsfrånvaron och den långa sjukfrånvaron som minskat med 0,2 procentenheter vardera medan en viss ökning skett av den medellånga sjukfrånvaron.

Även inom Folkhögskolenämnden har sjukfrånvaron utvecklats i rätt riktning och minskat från 7,3 procent i augusti 2022 till 6,4 procent i juli 2023. Den medellånga sjukfrånvaron är den som minskat mest och som också står för den större andelen av den totala sjukfrånvaron.

Regionala utvecklingsnämnden och Patientnämnden rapporterar fortsatt låga sjuktal och hög frisknärvaro.

2.5 Förväntad utveckling

Pensionsportföljen har under året haft en positiv utveckling jämfört med budget. Den tillsammans med ökade skatteintäkter och generella statsbidrag bär upp resultatet till och med augusti, vilket gör att regionen når budget. För helåret prognostiserar regionen en negativ avvikelse mot budget med minus 163 miljoner kronor. Det innebär ett resultat på minus 487 miljoner kronor.

Revisionen har blivit informerad om misstänkt oegentlighet som kan påverka regionen.

Regionens resultat och budgetavvikelse påverkas främst av hälso- och sjukvården, som är den största verksamheten. De prognostiserar ett underskott mot budget på 700 miljoner kronor. En stor faktor är också ökade pensionskostnader. Jämfört med 2022 har pensionskostnaderna ökat med 839 miljoner kronor för hela regionen. Därtill prognostiserar Regional utveckling ett budgetunderskott på 41 miljoner kronor. Vilket förklaras av en hög kostnadsutveckling inom kollektivtrafikverksamheten.

Fullmäktige beslutade under våren att minska administrativa kostnader med 98 miljoner kronor.

Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden och Regionala utvecklingsnämnden planerar för verkställighet avseende minskningen av administrativ personal. Den kommer troligtvis att kunna hanteras genom naturliga avgångar. Effekten avseende kostnadsminskningen kommer i huvudsak 2024. Tyvärr kommer nog 2024 att bli ännu besvärligare ekonomiskt. Det är i synnerhet de extremt höga pensionskostnaderna för 2023 och 2024 som påverkar resultat mest, men regionen har också andra kostnader som påverkar resultatet negativt.

Region Västerbotten behöver komma till rätta med de höga kostnaderna som påverkar resultatet. Detta för att kunna hålla en högre investeringsnivå och utveckla verksamheten utan att behöva öka låneskulden.

Vi är i en lågkonjunktur, den bedöms inte bli så djup men den verkar däremot dra ut i tid.

Inflationen är på väg ner, men det går långsamt. Troligen kommer Riksbanken att göra ytterligare en räntehöjning avseende styrräntan med 25 punkter senare under året för att få ned inflationen. Räntenivån bedöms dock ligga kvar på en hög nivå minst ett år bort innan den långsamt börjar gå ned.

3 Finansiellt bokslut

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-01-01--	2022-01-01--	2023-01-01--	2022-01-01--
	2023-08-31	2022-08-31	2023-08-31	2022-08-31
Verksamhetens intäkter (Not 1)	2 864	2 963	2 364	2 439
Verksamhetens kostnader (Not 2)	-9 504	-8 708	-9 010	-8 190
Avskrivningar (Not 3)	-381	-350	-376	-345
Verksamhetens nettokostnader	-7 021	-6 095	-7 022	-6 097
Skatteintäkter (Not 4)	5 187	4 940	5 187	4 940
Generella statsbidrag (Not 5)	1 697	1 650	1 697	1 650
Verksamhetens resultat	-136	495	-138	493
Finansiella intäkter (Not 6)	477	110	477	110
Finansiella kostnader (Not 7)	-428	-780	-428	-780
Resultat efter finansiella poster	-87	-175	-89	-176
Periodens resultat	-87	-175	-89	-176

Kassaflödesanalys, indirekt metod

KASSAFLÖDESANALYS indirekt metod (mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
LÖPANDE VERKSAMHET				
Årets resultat	-87	-201	-89	-202
Justering för ej likvidpåverkande poster (Not 1)	633	784	628	776
Medel från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	545	583	540	574
Förändring kortfristiga fordringar	336	-355	297	-336
Förändring förråd	-4	3	-4	3
Förändring korta skulder	-223	-75	-260	3
Kassaflöde löpande verksamhet	655	157	573	244
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Investeringar (Not 2)	-427	-758	-422	-752
Försäljning av anläggningstillgångar (Not 3)	0	1	0	0
Förändring finansiella tillgångar (Not 4)	-52	558	-52	558
Kassaflöde investeringsverksamhet	-479	-200	-474	-194
FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Förändring långfristiga skulder (Not 5)	59	-610	61	-607
Förändring långfristig fordran	0	0	0	0
Kassaflöde finansieringsverksamhet	59	-610	61	-607
Periodens kassaflöde	235	-653	159	-556
Likvida medel vid periodens början	247	901	213	769
Likvida medel vid periodens slut	482	247	372	213

Balansräkning

BALANSRÄKNING (mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella tillgångar (Not 1)	82	98	82	98
Mark, byggnader, tekniska anläggningar (Not 2)	5 962	5 916	5 962	5 916
Maskiner och inventarier (Not 3)	849	838	828	818
Finansiella anläggningstillgångar (Not 4)	138	133	138	133
Summa anläggningstillgångar	7 031	6 984	7 011	6 964
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd (Not 5)	34	30	34	30
Kortfristiga fordringar (Not 6)	1 291	1 627	1 222	1 519
Kortfristiga placeringar (Not 7)	5 513	5 078	5 513	5 078
Kassa och bank (Not 8)	482	247	372	213
Summa omsättningstillgångar	7 321	6 982	7 141	6 841
SUMMA TILLGÅNGAR	14 352	13 967	14 152	13 805
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital (Not 9)				
- Eget kapital	3 554	3 755	3 526	3 728
- Årets resultat	-87	-201	-89	-202
Summa eget kapital	3 467	3 554	3 437	3 526
AVSÄTTNINGAR				
Avsättning pensionsförpliktelser (Not 10)	6 563	5 934	6 563	5 934
Summa avsättningar	6 563	5 934	6 563	5 934
SKULDER				
Långfristiga skulder (Not 11)	1 937	1 872	1 932	1 865
Kortfristiga skulder (Not 12)	2 385	2 607	2 221	2 481
Summa skulder	4 322	4 479	4 152	4 346
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	14 352	13 967	14 152	13 805
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Panter och jämförliga säkerheter				
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (Not 13)	4 867	4 712	4 867	4 712
Övriga ansvarsförbindelser (Not 14)	310	310	283	311

Noter

NOTER RESULTATRÄKNING (belopp i mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-01-01--	2022-01-01--	2023-01-01--	2022-01-01--
	2023-08-31	2022-08-31	2023-08-31	2022-08-31
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Patientintäkter	159	154	159	154
Försäljning av hälso- och sjukvård	881	829	881	829
Försäljning av tandvård	35	33	35	33
Försäljning av medicinska tjänster	219	195	219	195
Försäljning av andra tjänster	139	130	139	130
Försäljning av material och varor	102	91	102	91
Erhållna bidrag	759	1 151	759	950
Övriga intäkter	570	380	71	56
Summa verksamhetens intäkter	2 864	2 963	2 364	2 439

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-01-01--	2022-01-01--	2023-01-01--	2022-01-01--
	2023-08-31	2022-08-31	2023-08-31	2022-08-31
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	3 560	3 329	3 522	3 298
Sociala avgifter	1 224	1 137	1 212	1 127
Pensionskostnader	733	552	730	550
Läkemedel, sjukvårdsartiklar och medicinskt material	1 222	1 174	1 222	1 174
Ersättning, privata hälsovalsenheter	160	153	160	153
Köpt hälso- och sjukvård	257	178	257	178
Verksamhetsanknutna tjänster	341	314	341	314
Lämnade bidrag	266	247	399	377
Lokal- och fastighetskostnader samt media	243	232	243	232
Övriga kostnader	1 497	1 393	925	788
Summa kostnader	9 504	8 708	9 010	8 190

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-01-01--	2022-01-01--	2023-01-01--	2022-01-01--
	2023-08-31	2022-08-31	2023-08-31	2022-08-31
Not 3 Avskrivningar				
Immateriella tillgångar	18	15	18	15
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	202	198	202	198
Maskiner och inventarier	161	137	156	132
Summa avskrivningar	381	350	376	345

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31
Not 4 Skatteintäkter				
Regionskatt	5 187	4 940	5 187	4 940
Summa skatteintäkter	5 187	4 940	5 187	4 940
Specifikation av skatteintäkterna				
Preliminära utbetalningar	5 097	4 776	5 097	4 776
Justeringspost, slutavräkning tidigare år	33	56	33	56
Prognos, slutavräkning innevarande år	57	108	57	108

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Strukturbidrag	45	44	45	44
Kostnadsutjämning	86	58	86	58
Inkomstutjämning	881	830	881	830
Statsbidrag, läkemedelsförmånen	607	595	607	595
Regleringsbidrag	79	120	79	120
Generella bidrag från staten	0	2	0	2
Summa generella statsbidrag	1 697	1 650	1 697	1 650

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31
Not 6 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	0	6	0	6
Ränteintäkter	5	10	5	10
Vinst vid avyttring av finansiella anläggningstillgångar	2	0	2	0
Vinst vid avyttring av finansiella omsättningstillgångar	73	2	73	2
Orealiserade vinster, finansiella omsättningstillgångar	399	82	399	82
Återföring av värderegleringar, finansiella omsättningstillgångar	0	0	0	0
Realiserade valutakursvinster	-2	11	-2	11
Summa finansiella intäkter	477	110	477	110

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2022-01-01-- 2022-08-31
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnad	11	6	11	6
Räntedel av årets pensionskostnad	309	75	309	75
Löneskattedel av årets pensionskostnad	75	18	75	18
Förlust vid avyttring av finansiella omsättningstillgångar	0	525	0	525
Orealiserade förluster, finansiella omsättningstillgångar	21	107	21	107
Realiserade valutakursförluster	10	47	10	47
Återföring av värdereglering, finansiella omsättningstillgångar	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	2	2	2	2
Summa finansiella kostnader	428	780	428	780

NOTER BALANSRÄKNING (belopp i mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 1 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	281	254	279	251
Årets investeringsutgifter	2	27	2	27
Summa anskaffningsvärde	283	281	281	279
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-183	-160	-181	-158
Årets avskrivningar	-18	-23	-18	-22
Summa avskrivningar	-201	-183	-198	-181
Summa redovisat värde vid årets slut	82	98	82	98
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 2 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	10 246	9 766	10 246	9 766
Årets investeringsutgifter	248	487	248	487
Försäljningar/utrangeringar	0	-7	0	-7
Summa anskaffningsvärde	10 493	10 246	10 493	10 246
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-4 330	-4 034	-4 330	-4 034
Årets avskrivningar	-202	-297	-202	-297
Försäljningar/utrangeringar	0	2	0	2
Summa avskrivningar	-4 532	-4 330	-4 532	-4 330
Summa redovisat värde vid årets slut	5 962	5 916	5 962	5 916

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 3 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	3 449	3 230	3 384	3 171
Årets investeringsutgifter	172	240	167	233
Försäljning/utrangeringar	-18	-21	-18	-20
Summa anskaffningsvärde	3 603	3 449	3 533	3 384
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-2 611	-2 426	-2 565	-2 387
Årets avskrivningar	-161	-207	-156	-200
Försäljningar/utrangeringar	18	22	18	21
Summa avskrivningar	-2 754	-2 611	-2 704	-2 565
Summa redovisat värde vid årets slut	849	838	828	819

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 4 Finansiella anläggningstillgångar				
Långfristiga fordringar (utlämnade lån)	19	19	19	19
Värdepapper m.m.	119	114	119	114
Bostadsrätter	0	0	0	0
Summa redovisat värde vid årets slut	138	133	138	133

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 5 Förråd				
Förråd, bränsle	5	4	5	4
Förråd, implantat	24	22	24	22
Förråd, övrigt	5	5	5	5
Summa redovisat värde vid årets slut	34	30	34	30

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 6 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	303	323	199	279
Övriga fordringar	19	60	3	8
Mervärdeskatt och fordringar på staten	45	144	45	144
Upplupna skatteintäkter	276	419	276	419
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	648	681	699	669
Summa redovisat värde vid årets slut	1 291	1 627	1 222	1 519

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 7 Kortfristiga placeringar				
Aktier och andelar	3 424	3 558	3 424	3 558
Räntefonder	1 440	1 386	1 440	1 386
Övriga kortfristiga placeringar	145	19	145	19
Orealiserad värdeförändring	503	115	503	115
Summa redovisat värde vid årets slut	5 513	5 078	5 513	5 078

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 8 Postgiro, bank, handkassor				
Bank	482	247	372	213
Summa redovisat värde vid årets slut	482	247	372	213

Region Västerbotten har en checkkredit på 100 miljoner kronor som ej var utnyttjad vid bokslutstillfället.

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 9 Eget kapital				
Ingående eget kapital	3 554	3 755	3 526	3 728
Årets resultat	-87	-201	-89	-202
Summa redovisat värde vid årets slut	3 467	3 554	3 437	3 526

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 10 Avsättning pensionsförpliktelser				
Utgående avsättning inkl löneskatt	5 934	5 557	5 934	5 557
Varav löneskatt	1 197	1 085	1 197	1 085
Utgående avsättning exkl löneskatt	4 736	4 472	4 736	4 472
Nyintjänad pension	198	260	198	260
Pensionsutbetalningar	-38	-109	-38	-109
Ränte -och basbeloppsuppräknig	309	112	309	112
Övrig post	-11	1	-11	1
Förändring av löneskatten	123	64	123	64
Förändring pension förtroendevalda	48	48	48	48
Summa redovisat värde vid årets slut	6 563	5 934	6 563	5 934
Utredningsgrad i procent	96	96	96	96

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 11 Långfristiga skulder				
Investeringsbidrag	61	65	61	65
Långfristiga skulder	1 876	1 807	1 870	1 800
Summa redovisat värde vid årets slut	1 937	1 872	1 931	1 865
Investeringsbidragen periodiceras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.				

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 12 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	172	710	162	692
Innestående övertid	48	45	48	45
Innestående jour och retroaktiva löner	225	174	225	174
Semesterlöneskuld	346	499	346	499
Upplupen arbetsgivaravgift	138	127	138	127
Upplupen pensionsavgift, avgiftsbestämda pensioner	260	211	260	211
Källskatt	121	112	121	112
Upplupna kostnader m.m.	1 075	728	921	620
Summa redovisat värde vid årets slut	2 385	2 607	2 220	2 480

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Not 13 Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse	4 712	4 905	4 712	4 905
Ränte- och basbeloppsuppräknig	302	116	302	116
Nyintjänad pension	0	0	0	0
Pensionsutbetalningar	-183	-251	-183	-251
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	0	0	0
Övrig post	6	-20	6	-20
Förändring av löneskatten	30	-38	30	-38
Summa pensionsförpliktelser	4 867	4 712	4 867	4 712
Utgående ansvarsförbindelse	4 867	4 712	4 867	4 712
Anställda Ädelreformen				
Ädel	157	154	157	154
Löneskatt	38	37	38	37
Summa ädelreform	195	191	195	191

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 14 Borgensåtaganden	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Länstrafiken i Västerbotten AB	25	25	25	25
AC-Net Internservice AB	10	10	10	10
Stiftelsen Skellefteå museums samlingar	1	0	1	1
* Transitio, garantibelopp (enskiilt efter regress)	247	275	247	275
Summa redovisat värde vid årets slut	283	310	283	311

Proprieborgen Transitio (solidarisk)

* Borgensåtagande som innebär att fordringsägaren omedelbart kan kräva vem hen vill av borgensmännen eller låntagaren så snart någon betalning uteblivit. Region Västerbotten har som ett av 21 regioner undertecknat dessa borgensförbindelser.

Bedömt utestående värde, borgensförbindelser	598	883	598	883
--	-----	-----	-----	-----

Solidarisk borgen Kommuninvest Sverige AB

Region Västerbotten har i oktober 2016 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2020-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Västerbottens ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 597 995 510 714 kronor och totala tillgångar till 587 746 158 227 kronor. Region Västerbottens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 655 449 253 kronor och andelen av de totala tillgångarna till 2 556 708 183 kronor.

NOTER KASSAFLÖDESANALYS (belopp i mkr)				
	Koncernen		Regionen	
	2023-01-01--	2022-12-31	2023-01-01--	2022-12-31
Not 1 Justering för ej likvidpåverkande poster	2023-01-01--		2023-01-01--	
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Av- och nedskrivningar och utrangeringar	381	531	376	524
Justering orealiserade vinster och förluster värdepapper	-378	-78	-378	-78
Årets förändring, avsättning för pensioner	630	330	630	330
Summa ej likviditetspåverkande poster	633	784	628	776

	Koncernen		Regionen	
	2023-01-01--	2022-12-31	2023-01-01--	2022-12-31
Not 2 Investeringar	2023-01-01--		2023-01-01--	
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Immateriella tillgångar	2	27	2	27
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	253	487	248	487
Maskiner och inventarier	167	240	167	233
Finansiella anläggningstillgångar	5	5	5	6
Summa investeringar	427	758	422	753

	Koncernen		Regionen	
	2023-01-01--	2022-12-31	2023-01-01--	2022-12-31
Not 3 Försäljning av anläggningstillgångar	2023-01-01--		2023-01-01--	
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Materiella anläggningstillgångar	0	1	0	0
Summa försäljningar	0	1	0	0

	Koncernen		Regionen	
	2023-01-01--	2022-12-31	2023-01-01--	2022-12-31
Not 4 Förändring kortfristiga placeringar	2023-01-01--		2023-01-01--	
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Omplacering i kortfristiga finansiella placeringar	52	558	52	558
Summa förändring kortfristiga placeringar	52	558	52	558

	Koncernen		Regionen	
	2023-01-01--	2022-12-31	2023-01-01--	2022-12-31
Not 5 Förändring långfristiga skulder	2023-01-01--		2023-01-01--	
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
Investeringsbidrag	-9	-7	-9	-7
Amortering av skuld	-2	-604	0	-600
Nyupplåning	70	0	70	0
Summa förändring långfristiga skulder	59	-610	61	-607

3.1 Redovisningsprinciper

Vid upprättandet av denna delårsrapport har samma redovisningsprinciper använts som i den senaste årsredovisningen. Noterat är att delar av övriga intäkter i form av externa projektmedel liksom tidigare är skuldförs i högre omfattning än vad som rekommenderas.

Inga särskilda säsongsvariationer eller cykliska effekter noteras som bedöms ha påverkat verksamheten onormalt.

4 Driftredovisning

4.1 Ekonomiskt resultat

Driftredovisningen också kallad verksamhetens nettokostnader ska redogöra för hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Innevarande års utfall ska även jämföras med föregående års utfall. Driftredovisningen speglar respektive styrelse och nämnds intäkter och kostnader.

Sammantaget är verksamhetens nettokostnader 15,2 procent högre ackumulerat augusti än samma period 2022 vilket motsvarar 926 miljoner kronor, vilket ger en budgetavvikelse på 519 miljoner kronor.

Verksamhetens kostnader totalt har ökat med 10,0 procent jämfört med samma period 2022.

Personalkostnaderna har ökat med 10,0 procent och har en avvikelse mot budget på 327 miljoner kronor. Dyra lösningar inom hälso- och sjukvården med övertid och ökat beroende av hyrpersonal samt lönetillägg inom den slutna vården bidrar tillsammans med kraftigt ökade pensionskostnader till ökningen av personalkostnaderna.

Kostnader för utomlänsvård och avskrivningar har ökat med 47 respektive 11 procent. IT/MT poster har ökat med 34 procent, varav konsulttjänster med 43 procent. Införande av ett nytt journalsystem bidrar till kostnadsökningen. Budgetavvikelsen för IT/MT kostnader är minus 77 miljoner kronor per augusti.

Övriga personalkostnader som utbildning och resekostnader har ökat med 22 procent jämfört samma period 2022. Regionens ambition är att minska resekostnaderna med 15 procent jämfört med 2022. Ackumulerat augusti har resekostnaderna inte minskat utan istället ökat med 28 procent men man bör beakta att kostnadsnivån i början av 2022 var låg på grund av pandemiläget.

Verksamhetens intäkter är 3,7 procent lägre än samma period 2022 varav de riktade statsbidragen 28 procent lägre vilket motsvarar 209 miljoner kronor. Minskningen beror främst på mindre riktade statsbidrag för pandemiätgärder.

Tabellen visar Verksamhetens nettokostnader uppdelad på kostnadslag

Region Västerbotten	Augusti	Ackumulerat Augusti				Helår	
	Avvikelse	Ack Utfall föreg år	Ack Utfall innev år	Ack Budget innev år	Avvikelse	Förändring utfall i %	Årsbudget
Verksamhetens intäkter							
Patientintäkter	-5	146	150	192	-42	3,0 %	292
Vårdintäkt inkl lab/rtg	-2	933	1 005	1 013	-8	7,7 %	1 543
Tandvårdsintäkter	-2	33	34	45	-12	3,6 %	68
Vårdvalet primärvård	-1	3	3	9	-6	-7,3 %	15
Försäljning av tjänster	1	176	188	182	6	6,8 %	269
Övriga intäkter	8	1 015	841	777	64	-17,1 %	1 047
Total	0	2 305	2 220	2 219	2	-3,7 %	3 234
Verksamhetens kostnader							
Personal	-22	-5 067	-5 571	-5 244	-327	10,0 %	-7 950
Övriga personalkostnader	0	-74	-90	-80	-10	21,9 %	-116
Läkemedel	3	-749	-783	-821	38	4,6 %	-1 241
Medicinskt o tandv mtrl	2	-397	-405	-354	-51	2,0 %	-538
Övrig direkt produktion	3	-452	-479	-463	-15	5,8 %	-672
Köp av verksamhet o tjänster	3	-321	-344	-341	-3	7,2 %	-518
Utomlänsvård	-4	-161	-237	-176	-60	47,3 %	-265
Fastighetskostnader	1	-221	-232	-230	-1	4,7 %	-345
IT/MT poster	-15	-250	-336	-259	-77	34,3 %	-391
Övriga poster	0	-373	-394	-384	-11	5,6 %	-590
Avskrivningar m m	6	-336	-371	-368	-4	10,5 %	-552
Total	-23	-8 402	-9 243	-8 722	-521	10,0 %	-13 178
Total	-24	-6 097	-7 022	-6 503	-519	15,2 %	-9 945

Regionstyrelsen

Efter första tertialet har nettokostnaderna ökat med 195 miljoner kronor eller 8,7 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Intäkterna har minskat med 0,5 procent och kostnaderna ökat med 6,7 procent.

Budgetavvikelsen efter augusti månad är positiv och uppgår till 50 miljoner kronor varav intäkterna visar på en positiv avvikelse på 65 miljoner kronor och kostnaderna en negativ avvikelse på 15 miljoner.

Inom Regionstyrelsens gemensamma delområde är det pensionskostnader, ekonomianslag, personalanslag och regiondirektörens anslag som främst bidrar till den positiva budgetavvikelsen. Negativa budgetavvikelser består främst av personalskuldsuppräknings på minus 21 miljoner kronor och avskrivningskostnader på minus 3 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen på personalskuldsuppräknings förklaras till största del av de ökade pensionskostnaderna som medför att personalskulden räknas upp mer än vad som budgeterats för året.

Administrativ verksamhet som innefattar regionledning och staber redovisar en positiv budgetavvikelse på 6 miljoner kronor och förklaras främst av vakanta tjänster.

Beställarens kostnader för kapiterings- och besöksersättningar till primärvårdens hälsocentraler är lägre än budgeterat. Det är främst utbetalningar av rörliga ersättningarna som minskat till följd av färre besök i primärvården än ett normalår. Lägre kapiterings- och besöksersättningar bidrar till ett budgetöverskott på totalt 37 miljoner kronor. Tandvård beställning har ett budgetöverskott på 9 miljoner kronor.

Området Digitalisering och Service uppvisar en negativ avvikelse mot budget på 40 miljoner kronor. Underskottet förklaras av en acceleration inom programmet framtidens vårdinformationsstöd (FVIS) och Cosmic i förvaltning med en negativ budgetavvikelsen efter augusti på 62 miljoner kronor. Områdets drift- och förvaltningskostnader uppvisar däremot ett överskott på 22 miljoner kronor.

Hälso-sjukvårdsnämnden

Efter första tertialet har nettokostnaderna för nämnden ökat med 713 miljoner kronor eller 20 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Intäkterna har minskat med 3 procent och kostnaderna ökat med 9,8 procent.

Verksamheter redovisar per augusti ett underskott mot budget på 556 miljoner kronor.

Intäkterna samlat redovisar en negativ avvikelse mot budget för perioden på 31 miljoner kronor. I detta ingår vårdintäkter med en positiv avvikelse på 4 miljoner kronor. Patientintäkter och tandvårdsintäkter redovisar de största underskotten inom intäkter som tillsammans uppgår till 61 miljoner kronor. Underskotten vägs till viss del upp av övriga intäkter.

Kostnaderna redovisar en negativ avvikelse mot budget på totalt 525 miljoner kronor. Störst avvikelse återfinns inom personalkostnader där underskottet uppgår till 350 miljoner kronor och med en kostnadsutveckling på 10,5 procent, en kostnadsökning som till viss del kan förklaras av lönetillägg och högre sociala avgifter 2023.

Ekonomi har påverkats av den aktuella bemanningssituationen och till följd av den reducerade vårdplatser och försämrad tillgänglighet. Dyra lösningar såsom övertid har varit nödvändigt och ökat beroende av hyrpersonal har uppstått. Förändrad produktion till följd av reducerade vårdplatser och färre genomförda besök har resulterat i minskade intäkter och ökad kostnad för utomlänsvård.

Produktionskostnaderna har fortsatt varit höga med stora underskott trots att produktionen minskat. Ersättningsprodukter för medicinskt material har varit dyrare än upphandlat material och i vissa fall har det varit leveransproblem. Avtal har gått ut och i vissa fall inte förlängts.

Kostnaderna för läkemedel har för många verksamheter varit höga men redovisar ett överskott på totalen på 40 miljoner kronor utifrån centralt bokförda rabatter.

Förändrad produktion till följd av reducerade vårdplatser och färre genomförda besök har resulterat i minskade patient- och vårdintäkter.

Regionala utvecklingsförvaltningen

Regionala utvecklingsnämndens ackumulerade nettokostnader har ökat med 13,5 miljoner kronor eller 4,9 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

Budgetavvikelsen efter årets första åtta månader är negativ med 15,6 miljoner kronor. Den negativa budgetavvikelsen förklaras i sin helhet av underskott inom kollektivtrafikverksamheten som uppgår till 24,5

miljoner kronor.

Inom nämndens övriga verksamhet uppvisas främst positiva budgetavvikelser och totalt efter augusti månad uppgår överskottet till 8,9 miljoner kronor. Överskottet förklaras bland annat av vakanta tjänster och en högre andel arbete i externfinansierade projekt än budgeterat.

Folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsen intäkter har minskat med 2,5 miljoner kronor eller 8,2 procent jämfört med motsvarande period föregående år och kostnaderna har ökat med 1,6 miljoner kronor vilket motsvarar 5,2 procent.

För perioden januari till augusti redovisar Folkhögskolestyrelsen ett budgetöverskott på 1,5 miljoner kronor. Överskottet mot budget beror till stor del på att budgeten för personal inte beräknats helt korrekt. De statliga bidragen beräknas bli lägre än budgeterat.

Det finns några saker att ta i beaktande inför det kvarvarande året. Vindelns kök byggs om och kostnader tillkommer som inte har varit kalkylerade i budgeten. Beläggningen på internatet är lägre än vad som är prognostiserat och färre deltagare från arbetsförmedlingen än prognostiserat genererar lägre intäkter.

Patientnämnden

Jämfört med 2022 samma period har nettokostnaderna ökat med cirka 17 procent. Intäkterna med 1,2 procent och kostnaderna med 15 procent. Budgetöverskott ackumulerat augusti på 0,3 miljoner kronor.

Under tertial 2 har förvaltningen haft en vakant handläggartjänst och under våren genomfördes en konferens med deltagare från patientnämnderna och deras förvaltningar i de fyra nordliga regionerna digitalt istället för fysiskt. Dessutom har kostnaderna för stödpersonsverksamheten blivit lägre än förväntat under perioden.

Tabellen visar Verksamhetens nettokostnader uppdelad per nämnd och styrelse.

Driftredovisning i miljoner kronor					
Region Västerbotten 2023	Utfall 2022	Utfall 2023	Kostnads utveckling	Budget 2023	Budget- avvikelse
Regionförvaltningen	-2 244	-2 439	9%	-3 780	50
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-3 569	-4 282	20%	-5 725	-556
Regionala utvecklingsförvaltningen	-276	-289	5%	-412	-16
Folkhögskoleförvaltningen	0	-4	-7314%	-13	2
Patientnämndsforvaltningen	-3	-4	17%	-6	0
Revision	-4	-4	8%	-9	1
Verksamhetens Nettokostnader	-6 097	-7 022	15,2%	-9 945	-519

4.2 Ekonomisk analys

Skulder till personal

De högre pensionskostnaderna medför att Region Västerbottens personalskuld för exempelvis semesterlön räknas upp utifrån nya högre sociala avgifter. Budgeten har utökats för 2023 men räcker inte för att täcka hela ökningen vilket ger en negativ budgetavvikelse. Bedömning är att avvikelsen kommer att minska under andra halvåret 2023 i takt med att personalskulden minskar.

Framtidens vårdinformationstöd

Budgetavvikelse är negativ för framtidens vårdinformationsstöd på 62 miljoner kronor. Avvikelsen beror på acceleration i programmet för att möjliggöra driftsättning våren 2024. Ett effektiviseringsprogram med åtgärder har tagits fram.

Digitalisering och Services drift- och förvaltningskostnader

Budgetöverskott på 22 miljoner kronor vilket främst är relaterat till effektiv hantering av elavtal och fastighetsskötsel. Resterande del av året bedöms drift- och förvaltningskostnader inte ge ett lika stort överskott då kostnaderna bedöms öka för sjukresor, säkerställa fortsatta energieffektiviseringar samt för markåterställning i samband med avveckling av lokaler.

Läkemedel

Region Västerbotten redovisar ett överskott för läkemedelskostnaderna på 38 miljoner kronor, och en kostnadsutveckling som uppgår till 4,6 procent jämfört med föregående år samma period. I hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan är ett av målen en kostnadsökning för läkemedel på 4 procent vilket är uppnått för perioden. Läkemedelsrabatter har ökat med ca 25 miljoner kronor för perioden jämfört med föregående år. Detta är en effekt av nya avtal men också volymökningar på de läkemedel där återbäringen är hög.

Medicinskt material

Kostnaderna för medicinskt material inom hälso- och sjukvården har ökat kraftigt under senaste året. Kostnaderna uppgår till 386 miljoner kronor inom hälso- och sjukvården ackumulerat augusti, vilket är en ökning med 3 procent och ett budgetunderskott på 53 miljoner kronor. Den förhållandevis låga kostnadsökningen är en effekt av att 2022 var påverkat av merkostnader för material kopplat till pandemin. Störst underskott återfinns inom de opererande enheterna. Beskrivning av avtal och de ökade kostnaderna har begärts från upphandlingsenheten, analys pågår.

Utomlänsvård

Kostnaderna för utomlänsvården uppgår för perioden till 237 miljoner kronor, vilket jämfört med föregående år är en ökning med 47 procent och motsvarar en ökad kostnad på 76 miljoner kronor. Detta innebär att kostnaderna för utomlänsvård redovisar ett budgetunderskott för perioden på 60 miljoner kronor.

Under juni var kostnaderna särskilt höga och var påverkat av ett antal vårdtillfällen som inte kan vårdas i regionen utan skickats till andra regioner. Den ökningen är inte en effekt av förändringar i regionens eget utbud, utan slumpvariation med enstaka kostnadskrävande vårdtillfällen. Patienter som fått vård i andra regioner utifrån vårdgarantin är en effekt av långa vårdköer påverkat av reducerade operationsresurser och vårdplatser. En ökade efterfrågan har också uppstått då patienter nu är mer benägna att välja en annan region för sin behandling än under pandemin.

I kostnaderna för utomlänsvård ingår kostnad för digitala vårdtjänster som ökat fram till 2021 för att minska 2022. Kostnaderna för perioden 2023 är fortfarande lägre än 2021 och uppgår till 10 miljoner kronor.

I kostnader för utomlänsvård ingår även patienttransportkostnader där kostnaderna ökat. Där ingår flygverksamhet ledd av Svenskt kommunalflyg men även transporter utförda av andra regioner. Kostnaderna för transporter har ökat dels utifrån högre bränslepriser, dels utifrån ökat antal transporter och flygtimmar jämfört de år som präglades av pandemin.

Lönertillegg i dygnet runt vård – bedömda effekt per augusti 2023

Beslutet om lönetilllegg för personal inom dygnet runt verksamheter i vården gäller från och med den 1 december 2022. Satsningen innebär en merkostnad utifrån nuvarande bemanning på drygt 100 miljoner kronor för 2023. Merkostnaden förväntas finansieras genom minskade personalkostnader såsom övertid, inskolningskostnader och sommarersättningar. Kostnaderna för utomlänsvård förväntas minska och regionintäkterna öka. Allt utifrån att vårdplatser kan ökas.

Verksamheterna beskriver fortsatt att bedömningen är att riktade insatser haft positiv effekt trots att antalet vårdplatser under perioden varit reducerade och tillgängligheten försämrade.

Kostnaderna för utomlänsvård har inte minskat utan har i stället ökat under perioden med 46,6 procent vilket motsvarar 75 miljoner kronor. Den ökade efterfrågan som uppstått efter pandemin är en påverkande faktor. Effekt merkostnader under sommaren för övertid och sommarersättningar kan först sammanfattas efter september månad.

Sammanfattningsvis kan tilläggas att beslutat lönetilllegg bedöms som positivt av verksamheten och vara bidragande del till en bättre stämning på vårdavdelningar. Detta har också skapat förutsättningar för att öppna fler vårdplatser under hösten.

Ytterligare åtgärder inom hälso- och sjukvård

Verksamheternas framtagna åtgärdsplaner inför 2023 uppgår till 274 miljoner kronor. Vid delår per augusti redovisas en beräknad uppnådd effekt på 53 miljoner kronor eller 29 procent av förväntad effekt för perioden på 183 miljoner. I de fall åtgärdsplanerna inte har önskad effekt har verksamheterna i uppdrag att ta fram nya åtgärder. Under våren har detta uppdrag intensifierats och kompletterats med att lyfta utbudsbegränsningar, allt för att bromsa den ekonomiska utvecklingen. Uppdraget att ta fram dessa ytterligare åtgärder gällde all verksamhet oavsett enhetens ekonomiska situation. Åtgärder som behöver politisk förankring ska lyftas till

närmast kommande nämndsmöte övriga åtgärder genomförs omgående.

Kollektivtrafik

Underskottet för kollektivtrafiken uppgår till 24,5 miljoner kronor och beror på en hög kostnadsutveckling för kollektivtrafikbolagen Norrtåg och Länstrafiken. Mellan 2021 och 2022 ökade Region Västerbottens kollektivtrafikkostnader med 26,5 procent och mellan 2022 och 2023 prognosticeras kostnaderna öka med ytterligare 17,0 procent. Detta är väsentligt högre än vad nämndens budget för kollektivtrafikverksamheten räknats upp.

4.3 Prognos för verksamhetens nettokostnader

Prognosticerat budgetunderskott för verksamhetens nettokostnader för regionen efter andra tertialet är 739 miljoner kronor vilket är försämring med 95 miljoner kronor jämfört med prognos efter tertial 1. Hälso- och sjukvårdsnämnden och Regionala utvecklingsnämnden gör bedömningen att de inte kommer att hålla sin budget 2023.

Regionstyrelsen

Årsprognos för Regionstyrelsen är en positiv budgetavvikelse på 2 miljoner kronor. De främsta förklaringarna till den förbättrade prognosen jämfört med tertial 1 är lägre pensionskostnader och ett större prognosticerat överskott för beställare primärvård och beställare tandvård.

På underliggande nivå återfinns den största prognosticerade negativa avvikelsen på personalskuldsuppräknig samtidigt som positiva avvikelser prognosticeras för pensionskostnader och olika anslag.

Administrativ verksamhet prognosticerar ett överskott på 3 miljon kronor på grund av vakanta tjänster.

Prognosen för Primärvård beställning är ett överskott på 45 miljoner kronor, främst på grund av lägre rörliga ersättningar än plan. Tandvård beställning prognosticerar ett budgetöverskott på 10 miljoner kronor.

För Digitalisering och Service prognosticeras totalt ett underskott mot budget på 94 miljoner kronor. Underskottet förklaras i sin helhet av framdriften i FVIS-programmet samt förvaltningskostnader kopplade till Cosmic. Övrig drift och förvaltning inom området prognosticerar ett överskott i nivå med målsättningen för året.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Årsprognos för Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömdes efter delår per april till ett underskott mot budget på 550 miljoner kronor. Efter augusti månad är ekonomin ytterligare ansträngd och årsprognos bedöms till underskott på 700 miljoner kronor.

Verksamhetens framtagna åtgärdsplaner på 274 miljoner kronor inför året bedöms inte som tillräckliga. Verksamheternas bedömning är en uppnådd effekt ackumulerat augusti på 53 miljoner kronor vilket motsvarar 29 procent av förväntad effekt på 183 miljoner.

Prognosen är att åtgärder, kompletterat med nya åtgärder och utbudsminskningar kan ta fart under hösten, men det kommer inte vara tillräckligt för att uppnå en ekonomi i balans.

Regionala utvecklingsnämnden

Prognosticerad budgetavvikelse är negativ med 41 miljoner kronor för Regional utvecklingsnämnden. Den negativa budgetavvikelsen förklaras i sin helhet av kollektivtrafikverksamheten. För övrig verksamhet prognosticeras ett utfall i enlighet med budget.

5 Investeringsredovisning

Investeringar 2023, Mkr	Utfall ack aug 2023	Prognos 2023	Årsbudget 2023	Prognos avvikelse
Fastighet	257	628	678	50
MT	97	170	170	0
IT	40	46	46	0
Hjälpmedel	22	29	29	0
Finansiella anläggningstillgångar	5	5	5	0
Regional utveckling	1	1	1	0
Totalt	422	879	929	50

Investeringsverksamheten inom Region Västerbotten är uppdelad i investeringsområdena Fastighet, Medicinsk teknik, IT, Hjälpmedel och Regional utveckling. Totalt investeringsutfall för Region Västerbotten uppgick efter andra tertialet år 2023 till 422 miljoner kronor. Detta inkluderar även finansiella anläggningstillgångar med 5 miljoner kronor. Prognosen för året uppgår till 879 miljoner kronor vilket innebär en positiv avvikelse med 50 miljoner kronor, i jämförelse med årsbudget och hänförs till investeringsområde Fastighet.

Investeringar i Fastigheter påvisar en avvikelse på 50 miljoner kronor under årsbudget 2023. Detta med anledning av ett flertal tidsförskjutningar i projekt i tidiga skeden. Största prognosförändringarna härleds till Lycksele Byggnad 104 tak och ventilation samt Skellefteå By 105/106 Yttertak. Dessa projekt utgör tillsammans cirka 28 miljoner av prognosminskningen som skett under tertial 2. Trots prognosminskning observeras ett relativt lågt utfall i jämförelse med justerad prognos. Detta indikerar att det, trots prognosminskning, kvarstår osäkerhet i aktuell prognos.

Inom investeringsområde för medicinteknisk utrustning är det fortsatt osäkerheter hänförliga till handläggnings- och leveranstider, men prognos ligger fortsatt i enlighet med årsbudget.

Investeringsutgifterna avseende IT ligger enligt plan och prognosen för året är ett utfall i enlighet med budget. Den främsta osäkerheten hänförs fortsatt till förväntad prognosökning inom FVIS-programmet men påtalad osäkerhet har delvis minskat under andra tertialet.

Investeringsområdena hjälpmedel och regional utveckling följer plan och det prognosticeras ingen avvikelse för året.

Investeringar inom fastighet

På Norrlands universitetssjukhus har flera byggprojekt startats upp och andra håller på att färdigställas. Nya psykiatribyggnaden är i ett slutskede med den sista dokumentationen. Restpunkter och återställning av mark pågår. Rivningsarbete har påbörjats för byggnad 10 CDE, byggnad 4 och byggskede har påbörjats i byggnad 2. Byggnad 10F är i planeringskedet där det planeras vad som skall byggas på respektive våning. Projektet planeras i 2 steg där de nedersta våningarna kommer att genomföras i steg 1. För Byggnad 23 pågår utredning avseende om tilltänkta verksamheter kan rymmas i huset innan nästa steg kan starta. De sista fyra våningarna i byggnad 5A är färdigställd enligt tidplan och verksamheterna har nu flyttat in. Nytt lab-hus vid 6 blocket, på norra delen av sjukhuset, är nu i tidigt skede där behoven planeras och skall fastställas tillsammans med strategier, egna verksamheter och Universitetet.

På Skellefteå lasarett pågår färdigställande av lokalerna för CFOG i by 104 och 106. Utvändiga ombyggnationer av byggnad 105 och 106 avseende tak med solceller är nu påbörjad. Vårdbyggnad Skellefteå steg 1 pågår fortsatt och samverkansentreprenörer är nu på plats. Verksamhetsplanering fortgår för att säkra behov och flöden på sjukhusområdet.

På Lycksele lasarett fortlöper arbetet med den nya byggnaden 120, även kallad Länken, enligt tidplan och invigning planeras till december. Ombyggnationer för UVA genomförs i byggnad 101. Projektet byggnad 104 Byte Tak och ventilation startar nu upp för att planera genomförandet.

I Södra Lapplands externa lokaler genomförs anpassningar i Åsele sjukstuga, Ammarnäs och Risbäck men även ett större arbete tillsammans med kommunen som projekteras för nya lokaler i Dorotea.

För externa kustnära lokaler bereds framtida behov för Vindelns folkhögskola där ombyggnationer av kök och energiåtgärder påbörjats. Fastighetsåtgärder pågår i Hörnefors HC och Vindelns HC.

I övrigt pågår arbete med att förbättra återvinning av avfall över hela regionen. Implementeringen går enligt plan.

Investeringar inom medicinsk teknik

Region Västerbotten har till och med tertial 2 genomfört ett nittiototal separata investeringsärenden i medicinteknisk utrustning fördelat på 24 olika enheter runt om i länet. Investeringarna har främst bestått av ersättningar men även en del investeringar i ny teknik eller expansioner har genomförts.

Investeringsverksamheten fortsätter att präglas av viss osäkerhet i pandemins spår med halvledarbrist på marknaden och långa leveranstider. Även det allmänna världsläget, med räntehöjningar, produktionsstörningar och höjda prisnivåer påverkar investeringstakten.

Nedan ett axplock av första tertialets investeringar i MT-utrustning:

- Ambulanssjukvården har investerat i nya IT-system i sina ambulanser samt nya ambulanser
- Bild- och funktionsmedicin har bland annat ersatt ett av sina röntgenangiografisystem
- Kirurgcentrum har investerat i ny C-båge som möjliggör modern och säker kärkirurgi, men har även ersatt ett operationsbord samt skopiutrustning
- Laboratoriemedicin har bland annat investerat i nya analysinstrument, PCR-instrument samt nya mikroskop
- Barn- och ungdomscentrum har ersatt ett antal av sina intensivvårdskuvöser medan Neuro-, huvud- och halscentrum Västerbotten har ersatt ultraljudsaspirator
- Kvinnokliniken har ersatt ett antal förlossningssängar och ultraljud för förlossningsdiagnostik
- Länets tandvårdskliniker har ersatt ett antal dentala behandlingsstolar
- Vårdhygien har ersatt autoklaver och spol- och diskdesinfektorer

Investeringar inom IT

Reinvestering i nätverksinfrastrukturen har genomförts med fokus på säkerhet och robusthet. Inom centrala komponenter har reinvestering gjorts inom server- och lagringsplattformarna samt säkerhet för att möta såväl verksamhetens ökade behov som det förändrade världsläget. Förutom investeringar i infrastruktur har det under 2023 även investerats i olika systemstöd.

6 Bilagor

6.1 Bilaga Budgetomfördelningar

Hälso- och sjukvårdsnämnd		mkr
Sjukhusvård		
- fördelning av regionfinanserad forskning		25,75
- fördelning av nya läkemedel		96,44
- fördelning till verksamhet Skellefteå		5,00
- fördelning av abonnemangsavgift sterilteknisk utrustning		-4,02
- fördelning av ökat PO-påslag & lönepott		104,75
- teknisk justering av bland annat index		2,15
Tandvård verksamhet		
- fördelning av ökat PO-påslag		1,57
- teknisk justering av bland annat index		-0,03
Övrig verksamhet Hälso- och sjukvårdsnämnden		
- fördelning av regionfinanserad forskning		-26,80
- fördelning av nya läkemedel och utökat läkemedelsbidrag		-46,44
- fördelning till verksamheten Skellefteå		-5,00
- fördelning av ökat PO-påslag & lönepott		3,48
- fördelning av politikerbudget		2,69
- fördelning av patientsäkerhet i Stratsys		-0,17
- teknisk justering av bland annat index		-2,09
Summa Hälso- och sjukvårdsnämnden		157,29
Regionstyrelsen		
Primärvård beställning		mkr
- fördelning av ökat PO-påslag		16,29
- teknisk justering av bland annat index		0,03
Tandvård beställning		
- fördelning av ökat PO-påslag		3,02
- teknisk justering av bland annat index		-0,01
Digitalisering och Service		
- fördelning av ökat PO-påslag och lönepott		9,74
- fördelning av abonnemangsavgift sterilteknisk utrustning		4,02
- fördelning av Stratsys		0,44
- fördelning av regionfinanserad forskning		1,05
- flytt av miljöenheten till ledningsstaben		-2,50
- teknisk justering av bland annat index		0,01
Övrig verksamhet inom Regionstyrelsen		
- fördelning av ökat PO-påslag och lönepott		-141,28
- fördelning av politikerbudget		-0,98
- fördelning av användarlicenser i Stratsys		-0,16
- flytt av miljöenheten till ledningsstaben		2,50
- teknisk justering av bland annat index		-0,11
Summa Regionstyrelsen		-107,95
Regionala utvecklingsnämnden		
- fördelning av ökat PO-påslag och lönepott		1,31
- fördelning av politikerbudget		-1,71
- fördelning RUS i Stratsys		-0,11
- teknisk justering av bland annat index		0,01
Summa Regionala utvecklingsnämnden		-0,51
Folkskoleförvaltningen		
- fördelning av ökat PO-påslag och lönepott		0,85
- teknisk justering av bland annat index		0,05
Patientnämnden		
- fördelning av ökat PO-påslag och lönepott		0,11
- teknisk justering av bland annat index		-0,04
Revision		
- fördelning av ökat PO-påslag		0,16
- teknisk justering av bland annat index		0,03
Nettoförändring		50,00